

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 32610

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

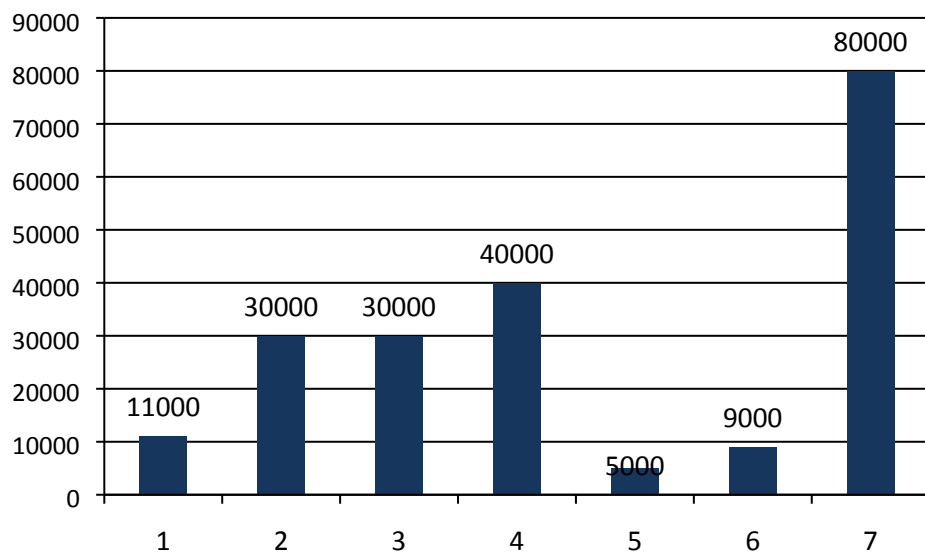

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Ермек жана автомобиль сатып алу үшін өзіне депозит ашуды ойлады. Онда 20000 теңге бар. Төмендегі диграммада банктердің ең төменгі алғашқы жарналары (тг) көрсетілген. Ермектің қай банктерден депозит аша алатынын анықтап, осы банктердің алғашқы жарналарының өсу ретімен орналасқандағы медианасын табыңыз.

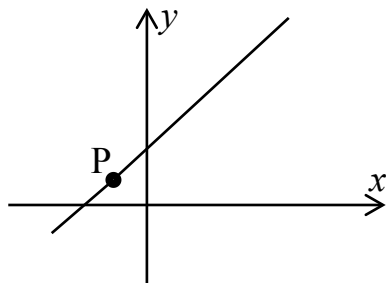

- A) 30000
- B) 9000
- C) 40000
- D) 5000
- E) 11000

2. Демалыс орнындағы үш және бес орынды бөлмелердің жалпы саны 30. Демалыс орнында барлығы 130 адам демалып жатса, онда қанша үш орынды және бес орынды бөлмелер бар?

- A) 16 бес орынды, 14 үш орынды
- B) 10 бес орынды, 20 үш орынды
- C) 18 бес орынды, 12 үш орынды
- D) 15 бес орынды, 15 үш орынды
- E) 20 бес орынды, 10 үш орынды

3.

Кестедегі шамаларды салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

P нүктесінің x координатасы	P нүктесінің y координатасы
-------------------------------	-------------------------------

- A) сол жақтағы шама үлкен
- B) шамалар қарама-қарсы сандар
- C) анықтау мүмкін емес
- D) шамалар өзара тең
- E) оң жақтағы шамалар үлкен

4. Қайыңның 100 жапырағының ұзындығы өлшеніп, одан кейін олар

топталып, алынған мәліметтерден жиілік кестесі құрылған:

Ұзындығы мм	15-тен кіші	15-29	30-44	45-59	60-74	75-тен үлкен
Салыстырмалы жиілік	0,1	0,26	0,44	0,12	0,06	0,02

Салыстырмалы жиіліктің арифметикалық ортасының жүздік үлеске дейінгі жуық мәнін табыңыз.

- A) 0,17
- B) 0,18
- C) 0,16
- D) 0,19
- E) 0,15

5. Әкесі 50 жаста, ал ұлы 20 жаста. Бұдан неше жыл бұрын әкесі ұлынан 3 есе үлкен болғанын анықтаңыз

- A) 3
- B) 6
- C) 15
- D) 5
- E) 9

6. Бірінші банкте 1 еуро бағасы 383,4 теңге. Арман екінші банктен 120 еуроны 45768 теңгеге сатып алды, ал Қанат 45 еуро үшін 17262 теңге төледі. Еуроның бағасы ең арзан болатын банктен 10 еуроны қанша теңгеге сатып алуға болады? Банктерде еуроны сатып алу комиссиясыз жүзеге асырылады.

- A) 3812
- B) 3817
- C) 3814
- D) 3811
- E) 3810

7. Әкем 45 жаста болғанда, мен 11 жаста болдым, ал қазір әкемнің жасы менің жасымнан үш есе үлкен. Қазір мен:

- A) 23 жастамын
- B) 21 жастамын
- C) 19 жастамын
- D) 17 жастамын
- E) 15 жастамын

8. Автомобиль журналы «Жыл автомобилін» таңдау үшін төмендегі кестені пайдаланып, рейтингін шығарады.

Автомобиль маркасы	Қауіпсіздік қызметі (S)	Жанармай үнемдеуі (F)	Сыртқы көрінісі (E)	Ішкі көрінісі (T)
CA	3	1	3	1
M2	2	2	3	2
SP	1	2	2	1
N1	3	3	1	2
KK	2	1	1	3

Жалпы ұпай = $(3 \times S) + F + E + T$.

Қай машина «Жыл автомобилі» атанды және неше ұпай жинаған?

- A) CA, 16
- B) M2, 17

- C) SP, 14
D) N1, 15
E) KK, 12

9. Екі қаладан қарама-қарсы бір мезгілде 2 пойыз шықты. 1-ші пойыз $\frac{1}{3}$

сағатта 18 км, ал екіншісі одан 1,5 есе артық өтті. Егер пойыздар екі сағаттан кейін кездесетін болса, онда қалалардың ара қашықтығын табыңыз.

- A) 54 км.
B) 108 км.
C) 270 км.
D) 162 км.
E) 135 км.

10. 11 сыныпқа арналған ұзындыққа секірудің нормативтері төмендегі кестеде көрсетілген. 177 см-ге секірген қыз бала қандай баға алады?

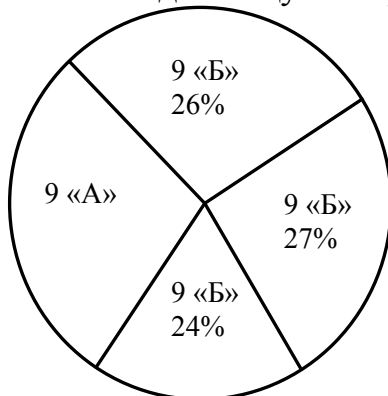
	Ұлдар			Қыздар		
Баға	«5»	«4»	«3»	«5»	«4»	«3»
Ұзындық, см	230	220	200	185	170	155

- A) «5»
B) «4»
C) «3»
D) «қанағаттанарлықсыз»
E) ешқандай баға алмайды

11. Мұхтардың қолында 6 құлып және оларға дәл келетін 6 кілт бар. Кілттердің құлыптарға дәл келетіндігін анықтау үшін қанша сынау жүргізу қажет болады?

- A) 15
B) 13
C) 14
D) 16
E) 12

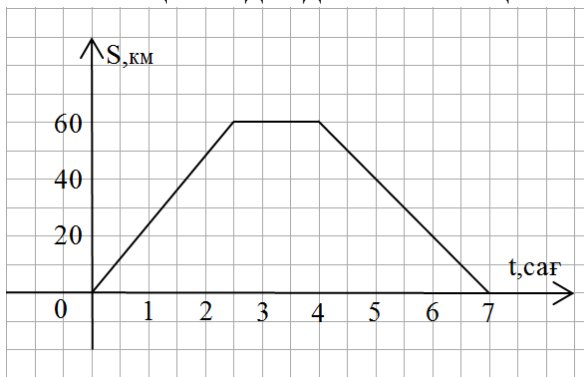
12. Диаграммада 9 –сынып оқушыларының сандық құрамы көрсетілген. Егер мектепте барлық тоғызыншы сынып оқушылар саны 100 болса, 9«А» сыныбындағы оқушылар санын анықтаңыз.

- A) 24
B) 26
C) 28
D) 23

E) 27

13. Суретте катер өзен ағысымен А пунктiнен В пунктiне жүзiп барып, керi қайтқан қозғалысының графигi кескiнделген. Графигтi пайдаланып өзен ағысының жылдамдығын табыңыз.

- A) 3 км/сағ
- B) 5 км/сағ
- C) 4 км/сағ
- D) 1 км/сағ
- E) 2 км/сағ

14. Пароход А қаласынан В қаласына 1 тәулік жүреді, ал кері қайтқанда 2 тәулік жүреді. Ағаштан жасалған сал А қаласынан В қаласына неше тәулік жүзеді?

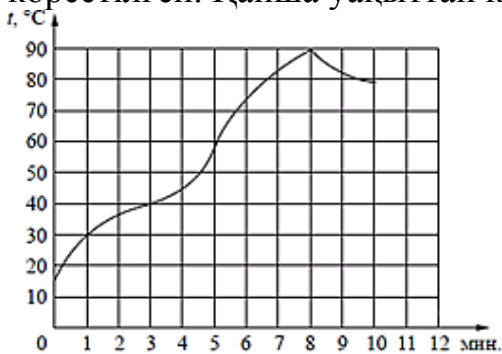
- A) 3
- B) 8
- C) 5
- D) 4
- E) 10

15. Сұрақ белгісінің орнына қандай сан жазылуы керек?

1(27)2 2(64)2 2(?)3

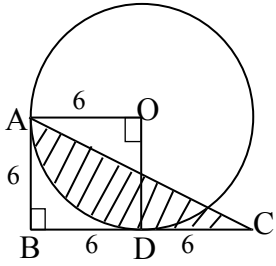
- A) 125
- B) 80
- C) 101
- D) 110
- E) 54

16. Төмендегі графикте жеңіл автомобилдің қозғалтқышының қызу процесі көрсетілген. Қанша уақыттан кейін қозғалтқыш температурасы түседі?

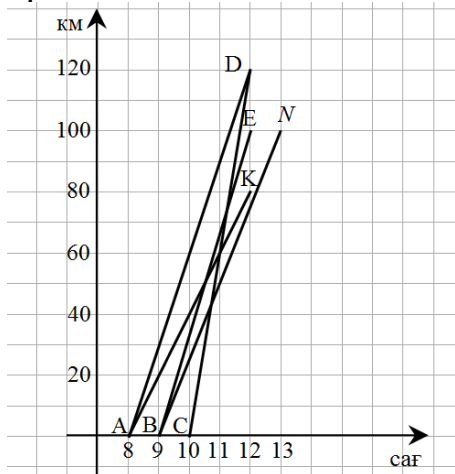
- A) 2-ші минуттан кейін
- B) 0 – 4 минутта
- C) 4 – 6 минутта
- D) 8 –ші минуттан кейін
- E) 0 – 8 минутта

17. Төмендегі фигураның штрихталған бөлігінің ауданын табыңыз.

- A) 6π
- B) 7π
- C) 9π
- D) 10π
- E) 8π

18. Суретте 5 мотоциклшінің қозғалыс графигі, яғни жүрген жолдары AD, AK, BE, BN, CD кесінділермен көрсетілген. Жылдамдығы бойынша үшінші орындағы мотоциклшінің жолын табыңыз.

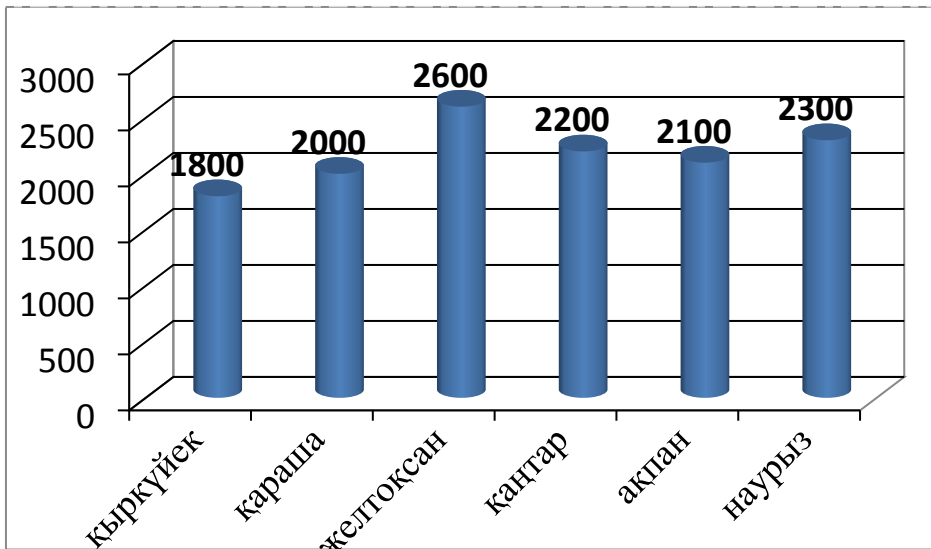

- A) BN
- B) AD
- C) AK
- D) CD
- E) BE

19. Көктем келді, досым маған бірі-бірінен әдемі гүлдер сыйлады. Екеуінен басқасы қалампыр, екеуінен басқасы қызғалдақ және екеуінен басқасы бәйшешек болса, қолымдағы гүлдердің қайсысынан қанша гүл бар?

- A) әрқайсысынан бес-бестен
- B) әрқайсысынан бір-бірден
- C) әрқайсысынан үш-үштен
- D) әрқайсысынан төрт-төрттен
- E) әрқайсысынан екі-екіден

20. 5 адамнан тұратын отбасының суық суды жұмсауы туралы мәлімет төменде көрсетілген. Отбасының әр адамы бірдей мөлшердегі су жұмсайды. Берілген уақыт аралығында отбасының әр мүшесі қанша су жұмсайды?

- A) 2000
- B) 1800
- C) 2900
- D) 2600
- E) 1720

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Дуниені көп кезген бір адамнан «Қандай қатты кейіс, не қатты қуаныш көрдіңіз?» – деп сұрағанда, ол айтыпты: «Африканың зор шөлінде бір керуенмен келе жатып, ауырып жүре алмай, бір судың басында қалып, аздан соң жазылып, керуендерге жеткенше азығым таусылып, аштан өлер болып, әлім кетіп, бір жерге отыра кеттім. Алдыма қарасам, бір кеседі қуырылған бидай тұр екен. Өмірімде осыдан қатты қуанғаным жоқ. Енді жейін деп ауызыма салсам, бәрі меруерт екен. Өмірімде содан қатты кейіген емеспін. Қайтерімді білмей, қасымдағы дөңкиген құмға қарасам, құмнан бір киімнің етегі шығып жатыр екен. Құмды ашсам, мендей бір сорлы өзін-өзі құмға көміп, өлерінде алдындағы тақырға таяғымен мынаны жазыпты: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтыннан түк пайда жоқ, менің мына бір кесе меруертім мен белбеуімдегі жүз ділдәм мені бір шақырым жердегі мөлдір бұлақ, жемісті ағашқа жеткізе алмай, аштан өлдім, мені сол бұлақтың басына көміп, моланың басына не тас, не тақтайға: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтынның пайдасы жоқ», – деп жазған адамға осы меруертім де, ділдаларым да адал болсын» – деп жазыпты. Бір шақырымда су бар екенін білгенде, жаным кіріп, етегімді беліме түріп, бар қуатымды жинап алып, жүгіріп келсем, мені тастап кеткен керуендер шөлден меспен су алып өтіп, сол бұлаққа тынығып жатыр екен. Керуенге келіп, тамақтанып, көлік һәм жұмысшы жалдап алып, әлгі өлікті бұлақ басына көміп, басына қойған тасқа: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтыннан түк пайда жоқ», – деп жаздық. Жүз ділдәсін қызмет қылған адамдарға һәм көліктердің ақысына беріп, бір кесе меруертті керуендегілерге үлестірдім», – депті әлгі қария.

Мінекей, достар!

Бір тілім нан – ардақты жанның досы,

Ақша деген – мақтаншақ паңның досы.

1. Мәтіндегі кейіпкердің «әлі кетіп, бір жерге отыра кету» себебін түсіндіріңіз:

- A) Керуендерге жеткенше азығы таусылып, аштан өлердей болғандықтан
- B) Керуенмен еріп келе жатып, ауырып жүре алмағандықтан
- C) «Қандай қатты кейіс, не қатты қуаныш көрдіңіз?» деген сұраққа жауап беру үшін
- D) «Азықсыз аш адамға ат басындай алтынның пайдасы жоқ» екенінін түсінгендіктен
- E) Өзін-өзі құмға көмген адамның жазуын көргендіктен

2. Берілген сөйлемдерді мәтіннің ой желісіне сәйкес орналастырыңыз:

- 1) Адамның жазған өсиетін оқиды.
 - 2) Бір кесе меруертті бидай деп ойлап қалады.
 - 3) Керуендерді тауып алады.
 - 4) Адамның өсиетін орындайды.
 - 5) Құмнан адамның етегін көреді.
- A) 3,5,4,1,2
 - B) 3,4,1,2,5
 - C) 2,5,1,3,4
 - D) 2,1,3,4,5
 - E) 2,1,5,3,4

3. Мәтінге сай мақалды табыңыз:

- A) Адам қайғысы – заман қайғысы
- B) Туған жердің тасы да таныс.
- C) Арпа, бидай ас екен, Алтын, күміс тас екен.
- D) Нан – тамақтың атасы.
- E) Асыңа тойғызбасаң да, ақ ниетіңе тойғыз.

4. Адамға не себепті байлықтың пайдасы болмады?

- A) Көлік бола алмағандықтан
- B) Азық бола алмағандықтан
- C) Көлеңке бола алмағандықтан
- D) Киім бола алмағандықтан
- E) Білім бола алмағандықтан

5. Әлгі қария бір шақырым жерде судың бар екенін қайдан білгенін көрсетіңіз:

- A) Керуеннен бір кісі келіп, бір шақырым жерде су бар екенін хабарлады.
- B) Өзін-өзі құмға көмген кісінің өлер алдында тақырға жазған өсиетінен.
- C) Жақын жердегі құстардың ұшып жүргенін көріп өзі пайымдады.
- D) Керуендегі адамдардың дауысын шамамен бір шақырымдай жерден шығып жатыр еді.
- E) Сол мекенді жақсы білетін еді.

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Сөз қолдану мәдениеті

Сөз – көркем әдебиет тілінің көріктеу құралы, көркем суреттің бояуы. Сөздің ондағы нәрі, көріктеу қызметі қаламгерлердің соларды жұмсай білу шеберлігі деңгейінде танылады. Сондықтан көркем әдебиет тілінің бас арқауы – сөз. Көркем әдебиетте сөз шеберліктің, көркем суреттің бейнелеуші материалы болатындықтан, оны ақын, жазушы ұқыптылықпен қадағалап, талғап қолданады. Сол үшін олар бір жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшіріп «азаптанады». Осы жайы Сырбай Мәуленовтің мына

өлеңінде жақсы айтылған:

Өшіремін, көшіремін,
Қайта қарап тесілемін.
Жыртып –жыртып лақтырамын,
Көрген күнім осы менің.
Әлсіздерге қанды жинап,
Құйған қуат емиілердей,
Сөз теремін жанды қинап,
Ойды қазып кеншілердей.

Тек осылай «...» терген сөздерде ғана керемет күш-қуат болады. Ал жүрдім-бардым ұйқастыра салған сөздерде ондай береке болмаса керек. Бұл айтқандарымыз көркем сөз шеберлеріне айтылатын тілек те, талап та.

Тілді жақсы біліп, көп жазатын кейбір жазушыларымыз қазақша жатық, көркем тілде жазу үстінде қазақ тілін байытамыз деп, көпшілікке түсініксіз жергілікті диалектизм, жасанды сөздерді қолдануға әуес, бұл да жазушының өзіндік ерекшеліктерінің бірі болса керек. Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екені – өз алдына мәселе. Қалай да солар жазушының сөз қолдану ерекшелігіне жатады.

Сөз – ой өрнегінің мағыналы бөлшектері. Сондықтан қарапайым ой қаңқасы да, айқын ойдың көріктеу бояуы да сөз дәлдігімен өлшенеді. Бұлдыр ойдың сөзі күңгірт, алыстағы сағым сияқты бұлыңғыр болады. Сөз дәлдігі – ой дәлдігі.

6. Не себепті ақындар бір жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшіріп «азаптанады»?

- A) Көркем әдебиетте сөз шеберліктің, көркем суреттің бейнелеуші материалы.
- B) Жазған шығармасы ақынның деңгейін көрсетеді.
- C) Бұлдыр ойдың сөзі күңгірт.
- D) Ақындарға тән туа бітті қасиет.
- E) Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екені – өз алдына мәселе.

7. Мәтіндегі асты сызылған сөзді қай сөзбен алмастыра алмаймыз, белгілеңіз:

- A) Жеңіл-желпі
- B) Некен-саяқ
- C) Шала-пұла
- D) Үстіртін
- E) Немқұрайлы

8. Мәтіннің кілт сөздерін табыңыз:

- A) Сұрыптау, тіл, жүрдім-бардым.
- B) Сөз, көркем, әдебиет, ой
- C) Өшіремін, көшіремін, жанды қинап
- D) Тіл, жазу, өрнек
- E) Сондықтан, осы, олар

9. Мәтінде қай ақпарат берілген жоқ, анықтаңыз:

- A) Сөз – көркем әдебиет тілінің көріктеу құралы, көркем суреттің бояуы.
- B) Сөз – көркем әдебиет тілінің бас арқауы.
- C) Сөз – ой өрнегінің мағыналы бөлшектері.

Д) Сөз – көркем суреттің бейнелеуші материалы.

Е) Сөз – мағынасы бар заттар мен құбылыстардың атаулары.

10. Тек осылай «...» терген сөздерде ғана керемет күш-қуат болады.

Көп нүктенің орнына Сырбай Мәуленовтің өлеңінен сөйлемнің мағынасына қарай сөз қойыңыз.

А) Емшілердей

В) Жыртып-жыртып

С) Қайта қарап

Д) Өшіріп

Е) Жанды қинап

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Тағылым отбасынан басталады

Жалпы, шаңырақ құру – күллі адамзаттық дәстүр екені түсінікті. Бірақ жер бетінде қанша халық болса, бұл дәстүрдің сипаттары да соншама сан алуан. Өйткені әр халық өзінің шаңырақ көтеру қуанышын өз тұрмыс-салттарына лайықтап, өздерінше қызықтауға тырысады. Осы үрдісті қазақ халқы да ғасырлар бойы өзгеге ұқсатпай, өздерінше дамытқаны анық. Олай болса, қазақтың шаңырақ көтеру сәтіндегі өзіндік ерекшеліктері бар.

Халқымыздың ежелгі дәстүрі бойынша, жаңадан көтерілер шаңырақтың мақсаты мен мәні ең әуелі тегіне орай үндестіріліп, атананың ризашылықтарына негізделіп шешілетін. Мұнда негізгі қағида ретінде, тектілік пен адамгершілік парыздары бағдарға алынатын. Сондықтан бұл дәстүрді қазақ халқы сонау ерте ғасырлардан бері қарай жеті атаға дейін қыз алыспау салтымен орайластыра білгені белгілі.

«Өткенді білмей, келешекті білу мүмкін емес. Бұрынғының нарқын білгендер, бүгінгінің нарқын ұғады», – деген болатын Ғабит Мүсірепов атамыз. Халқымызда бұрыннан бар, әдет-ғұрып, дәстүрге мүмкіндігінше қанық болғанымыз жән.

Қазақ халқының салт-дәстүріндегі бір ғана бала тәрбиесіне байланысты кәде-жоралғы бойынша даналық кітабын жасаса, кейінгі ұрпаққа асыл қазына ретінде тарту етуге тұрарлықтай кітап шығар еді. Мәселен, өмірге ұрпақ жалғасы нәресте келгендегі ел қуанышының жарқын көрінісі – сүйінші, көрімдік сұрау, байғазы беру өте жарамды дәстүр емес пе? Сол перзентке арналған шілдехана, балаға ат қою, бесікке салу, бесік жыры, бесік тойы, нәрестені қырқынан шығару, тіл ашар, тұсау кесер, атқа мінгізу, сүндет тойы – осының барлығы халқымыздың тот баспайтын асыл қазынасы.

Ата-бабамыз ұрпақ тәрбиесіне аса зор мән береді. Өйткені, ұрпақ – болашақ. Оны әбден түсінген халық: «Балаңды беске дейін патшадай күт, он беске дейін қосшыңдай жұмса, он бестен кейін құрдасыңдай сыйла», – деп бүкіл тәрбиелік тағылымды үш-ақ сөзге сыйдырады. «Патшадай күт» дегені – қамқоршы бол, өсір, мәпеле, жас шыбықтай баулы дегені, «қосшыңдай жұмса» дегені – жәрдемшің ет, жұмысқа сал, буынын бекіт, еріншектерден аулақтат дегені, ал «құрбыңдай сыйла» дегені – балаңа ес кірді, ақыл иесі болды, енді оның отау құруы жақын, оның да түбі өзіңдей ұрпақ қамқоршысы болатынын естен шығарма дегені. Ал осы ұлағатты сөзде ұрыс, ренжіт, қорқыт, еңсесін түсір деген бірде-бір сөз айтылмайды. Қазақтың ұрпақ өсіру пәлсапасы, міне, осындай қарапайымдылыққа

құрылған.

Табиғатқа иелік етер күші болса да, адамды өзге тіршілікпен тең ұстаған да – қазақ. Бесіктегі қимасына «асқарым, асқағым» деп емес, жан-жануармен, жәндік атаулымен тағдырластығын мойындатып, «құлыным, ботам, қошақаным» деп еркелету де, шыбынға да қиянат болмасын деп, «шыбыным» деп айналу да алдымен қазаққа тән. Бүкіл болмысы, шыбын жаны перзенттің үстінде болған қазақтың баласын шамадан тыс тойындырып, ошақтың түбінде қорғаштағаны да ешбір тарихта жоқ. Жеті жасар айдарлысын жауға аттандырып, он бесіндегі ұлына ел басқартқан халық бұл!

11. Мәтін мазмұны бойынша дұрыс нұсқасын көрсетіңіз.

Барлық адамзатқа тән дәстүр –

- A) тұсау кесу
- B) сүйінші сұрау
- C) шаңырақ құру
- D) баланы бесігіне салу
- E) байғазы беру

12. Сөйлемді жалғастырыңыз.

Әр халық шаңырақ құру салтын

- A) жағдайына қарай лайықтайды
- B) даму жағдайымен байланыстырады
- C) әдет-ғұрпына қарай ыңғайлайды
- D) жалпына ортақ салты бойынша қызықтайды
- E) қоғамның талабымен байланыстырады

13. Мәтін мазмұнына орай толық және нақты нұсқаны таңдаңыз.

Шаңырақ көтеру

- A) ата-анасының жағдайына байланысты
- B) ата-анасының көңіл-күйіне негізделеді
- C) ата-ананың ризашылығына негізделеді
- D) тегіне, ата-анасының көңілдеріне байланысты
- E) туған-туыстарының талап-тілегіне байланысты

14. Мәтінге сәйкес нұсқаны табыңыз.

Белгілі жазушының айтқан сөздерінің мағынасы.

- A) Өткенді де, бүгінгіні де білу парызымыз.
- B) Өткенді білмегенмен келешекті білу керек.
- C) Бұрынғыны білмесе де, бүгінгіні білу керек.
- D) Тарихты білмеген адам бүгінгіні дұрыс бағалай алмайды.
- E) Өткенді ғана білу керек.

15. Мәтінге сәйкес сөйлемді дұрыс аяқтаңыз.

Қазақтың шаңырақ құрудағы негізгі салты –

- A) тектілік парыздарын сақтау
- B) жеті атаға дейін қыз алыспау
- C) адамгершілік парыздарын сақтау
- D) жеті атаға дейін ауылдас қыздарды алмау
- E) ұрпақ тәрбиесіне көңіл бөлу

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Мұңсыз адам

Бір патшаның ханымы ауру болып, жұрттағы барлық дәрігерлерді жидырып, ем еткізсе де ешбір дауасы табылмады. Патша мұнан соң

бақсы-балгерлерді жидырып жарлық айтты:

–Балдарыңызды ашып, осы ханымға не ем болатынын табыңыз, егер таппасаңыз барлықтарыңыздың бастарыңды аламын, - депті.

Бақсы-балгерлер қорқып, сасып тұрғанда, ішінде біреуі айтты: «Мен бұл аурудың емін таптым». Сол сөзбен мұны ханға алып келінті. Бұл балгер ханға айтты:

–Дүниеде мұңсыз кісі тауып, соның көйлегімен қақтырсаңыз, бұл ауруға сол ем екен.

Патша жер жүзіне жасауылдарын таратып, қанша іздесе де мұңсыз адам табылмады: біреу бай бақытты болса баласы жоқ, болмас біреулерден көрген кемшілігі бар, болмаса не өзі, не әйел-баласы сырқат, ең болмаса сол айтылғанның бәрін құдай берген болса, қанағат жоқ болғаннан уайым көп – тағы ілгерірек боламыдым деп.

Күдер үзіп, мұңсыз адам жоқ екен деп қойған кезде, бір күн патшаның баласы келе жатса, бір кедей адам даладағы бұзылған тамның түбіне келіп айтады: «Бүгін жұмысымды бітірдім, қарнымды тойдырдым, енді не уайымым бар, кел жатып ұйықтайын» - деп, тамның қасындағы жиынды салам үстіне жығылды да жатты да, қорылдап ұйықтап қалды.

Патшаның баласы мұны көріп, мұңсыз кісі таптым деп патшаға хабар берді. Патша қуанып жасауылдарын жіберді, ол мұңсызды алып келіңіз деп. Алып келген соң, бұл адамға алтын-күміс беріп, енді көйлегіңді бер деп қараса, мұңсыздың үстінде көйлегі де жоқ екен. Сондықтан да барға қанағат, жоққа сабыр сақтап, әрдайым күліп жүрейік мына алдамшы өмірде.

16. Патша бақсы-балгерлерді не үшін жинады?

- A) әйелінің сырқатына ем табу үшін
- B) байлығын көбейту үшін
- C) баласын емдеу үшін
- D) көзі нашар көргендіктен
- E) болашағын болжату үшін

17. Іздегендерін кім тапты?

- A) бас уәзірі
- B) балгердің өзі
- C) патшаның өзі
- D) патшаның інісі
- E) патшаның баласы

18. Балгер патшаға қандай ем айтты?

- A) бар байлығыңызды берсеңіз, сол ем болады.
- B) таудағы шөппен емдеу керек
- C) жеті теңіздің суы қажет
- D) дүниеде мұңсыз кісі тауып, көйлегімен қақтыру керек
- E) қара қойдың терісімен қақтыру керек

19. Мұңсыз адам қандай болды?

- A) өте бай
- B) сырқат адам
- C) қарт адам
- D) кедей, көңілі тоқ адам
- E) жетім бала

20. Мәтіндегі негізгі түйінді табыңыз.

- A) Жол түскен жерден қалмайық
- B) Бай бауырын танымас, сауда досқа қарамас.
- C) Барға қанағат, жоққа сабыр сақтап, әрдайым күліп жүрейік
- D) Сәті түскен ауруға не болса, сол ем болады.
- E) Іздеген жетер мұратқа

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Тас дәуірінде ру ішіндегі барлық мәселелер шешілді:
 - A) Ру құрылтайында
 - B) Ақсақалдар кеңесінде
 - C) Аналар кеңесінде
 - D) Жалпы жиналыста
 - E) Еркектер кеңесінде
2. Сақтарға Ираннан тараған "өмір ағашы" дейтін андық стильдегі бейне:
 - A) Арыстан бейнесі
 - B) Жылқы бейнесі
 - C) Бұғы бейнесі
 - D) Сиыр бейнесі
 - E) Қабан бейнесі
3. Ғұн мемлекетіндегі түменбасы әскерінің құрамы:
 - A) 50 мың атты әскер
 - B) 150 мың атты әскер
 - C) 20 мың атты әскер
 - D) 10 мың атты әскер
 - E) 100 мың атты әскер
4. Дың ескерткіштері көп сақталған жерлер:
 - A) Мұғалжар, Ойыл
 - B) Тарбағатай, Маңғыстау
 - C) Тобыл, Торғай бойы
 - D) Батыс Қазақстан, Жайық
 - E) Жайық, Еділ бойы
5. Сібір атауы түркі тілдес тайпалармен ұзақ жылдар бойы қарым-қатынаста болған осы этникалық тобының атауынан шықты:
 - A) «Савромат»
 - B) «Монғол»
 - C) «Қаңлы»
 - D) «Сыпыра»
 - E) «Қыпшақ»
6. XVI ғ. 40 жылдары жазылған “Тарих - и Абулхайр - хани” еңбегінің авторы
 - A) Өтеміс қажы
 - B) Усман Кухистани
 - C) Әл-Фараби
 - D) Шах Махмұд Шорас
 - E) Әли ақын
7. Қазақ хандығының құрылуының алғы шарттарының бірі, мына мемлекеттердің арасындағы саяси оқиғаларға байланысты:
 - A) Ноғай ордасы мен Ресей
 - B) Әбілхайыр хандығы мен Моғолстан хандығы

- C) Көшім хандығы мен Қоқан хандығы
D) Сібір хандығы мен Хиуа хандығы
E) Ақ Орда мемлекеті мен Сібір хандығы
8. Қадырғали Жалайыридің тарихи еңбегі «Шежірелер жинағы» жазылды:
A) 1590-1592 жылдары
B) 1593-1595 жылдары
C) 1600-1602 жылдары
D) 1604-1606 жылдары
E) 1598-1699 жылдары
9. Салқам Жәңгір ханның кезінде Қазақ хандығының басына түскен ауыртпалық:
A) Қытай агрессиясы
B) Ұйғырлар шапқыншылығы
C) Жоңғар шапқыншылығы
D) Хиуа шапқыншылығы
E) Ресейдің отарлау саясаты
10. «Қалмақ қырылған» шайқасының маңызы:
A) Қазақстанның солтүстік-батысы азат етілді
B) Қазақ жері түбегейлі азат етілді
C) Жоңғарлар Іле өзенін бойлап, еліне қарай шегінді
D) Жетісу өңірі толық азат етілді
E) Кіші, Орта жүз жерлері азат етілді
11. Саржан Қасымұлының қаза болуының себептері:
A) Жазалаушылармен шайқаста өлді.
B) Қартайып қаза тапты.
C) 1836 ж. Қоқан ханының бұйрығымен өлтірілді.
D) Қоқандықтармен шайқаста тиген оқтан жараланып, қаза тапты.
E) 1836 ж. Патша үкіметі ұстап өлтіртті.
12. XIX ғ. 80-90 жылдарындағы реформа бойынша болыс басқарушысын әкімшілік қызметке бекітті:
A) генерал-губернатор
B) сенат
C) болыс
D) әскери губернатор
E) жергілікті сұлтандар
13. 1821 жылы Тентектөре бастаған шаруалар көтерілісінің сипаты:
A) буржуазиялық
B) азаттық
C) ұлтшылдық
D) феодалдық
E) басқыншылық
14. 1864 жылы Ш.Уәлихановтың генерал Н.Черняевтің әскерімен басып алуға қатысқан бекінісі:
A) Токмақ
B) Пішпек
C) Түркістан
D) Әулиеата
E) Мерке
15. 1879 жылы мұғалімдер институты ашылған қала:

- A) Омбы
- B) Орынбор
- C) Семей
- D) Өскемен
- E) Ташкент

16. Қазақстанға Ресейден 1907-1912 жылдары көшіріліп әкелінген шаруалар саны:

- A) 1 млн. 200 мың
- B) 1 млн. 400 мың
- C) 2 млн. 400 мың
- D) 5 млн.
- E) 4 млн.

17. 1916 жылы Ырғыз, Торғай уездерінде дала ақсүйектерінің хан сайлаған өкілдерінің саны:

- A) 4
- B) 9
- C) 7
- D) 13
- E) 6

18. 1917 жылы Уақытша үкіметтің қабылдаған заңдарының бірі:

- A) қара жұмысқа алынғандарды елге қайтарды
- B) патша үкіметі алған жерлерді қайтарды
- C) шетелге кеткен қазақтарды қайтарды
- D) мұсылман әскери бөлімдерін құрды
- E) Қазақстанға тәуелсіздік берді

19. Қазақстанның талантты архитекторлары мен инженерлерінің ішінде "Қызыл астананы" салуда қастандық ұйымдастырды деп кінә тағылғандар:

- A) С.Сәдуақасов, И.Қабылов.
- B) Ж.Аймауытов, А.Ермеков, Х.Досмұхамбетов.
- C) П.Буддаси, С.Голдгор, М.Тынышбаев.
- D) Н.Нұрмақов, М.Тәтімов.
- E) М.Дүйсенбинов, Л.Мирзоян, В.Ланарсен.

20. Жеке өзі жаудың 37 ұшағын атып түсірген, екі мәрте Кеңес Одағының Батыры:

- A) Т.Бигелдинов
- B) И.Павлов
- C) И.Кожедуб
- D) С.Луганский
- E) Л.Беда

МАТЕМАТИКА

1. Бөліміндегі иррационалдықтан құтылыңыз: $\frac{1}{1 + \sqrt{2} - \sqrt{3}}$

- A) $\frac{1}{2}$
- B) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

C) $\frac{2\sqrt{3} + 1}{3}$

D) $\frac{\sqrt{2} + \sqrt{6} + 2}{4}$

E) $\frac{2 + 3\sqrt{6}}{6}$

2. Теңдеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \frac{1}{y-1} - \frac{1}{y+1} = \frac{1}{x} \\ y^2 - x - 5 = 0 \end{cases}$$

A) (4; -3)

B) (4; 3); (4; -3)

C) (3; -3)

D) (4; 3)

E) (3; -3); (4; -4)

3. Бір мезгілде А-дан В-ға және В-дан А-ға қарай бір-біріне қарама-қарсы екі автокөлік шықты. Екеуі кездескеннен кейін әлі де олардың біреуіне 2 сағаттық, ал екіншісіне $\frac{9}{8}$ сағаттық жол қалған еді. Егер А мен В-ның арасы

210 км болса, онда олардың жылдамдықтары қандай?

A) 60 км/сағ және 80 км/сағ

B) 70 км/сағ және 90 км/сағ

C) 55 км/сағ және 75 км/сағ

D) 50 км/сағ және 70 км/сағ

E) 65 км/сағ және 85 км/сағ

4. Егер $121^x + 121^{-x} = 194$ болса, онда $11^x + 11^{-x}$ қосындысының мәнін есептеңіз:

A) 22

B) 5

C) 14

D) 13

E) 2

5. Теңдеуді шешіңіз: $\log_{3x+7}(5x+3) + \log_{5x+3}(3x+7) = 2$

A) 2

B) $\frac{1}{2}$

C) 1; 8

D) 4; 8

E) 5

6. Теңсіздіктер жүйесінің бүтін шешімдерінің қосындысын табыңыз:

$$\begin{cases} \frac{3-2x}{15} \leq \frac{x-2}{3} + \frac{x}{5} \\ \frac{1-3x}{12} \geq \frac{5x-1}{3} - \frac{7x}{4} \end{cases}$$

A) 3

B) 1

C) 5

D) 2

E) 4

7. Теңсіздіктің дұрыс шешімін анықтаңыз: $(0,1)^{x+1} < 0,8 + 2 \cdot 10^x$ A) $(-1; +\infty)$ B) $[-2; +\infty)$ C) $[1; +\infty)$ D) $(-1; 2)$ E) $(-\infty; 2)$ 8. $x^{-1,5} = 27$ және $\left(\frac{1}{\sqrt{5}}\right)^{\sqrt{x}} = \frac{1}{25}$ теңдеулер түбірлерінің қосындысын

жазыңыз.

A) 9.

B) $9\frac{1}{5}$.

C) 16.

D) $16\frac{1}{9}$.E) $9\frac{1}{4}$.9. Есептеңіз $\frac{\sin \alpha \cos \alpha}{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}$, егер $\operatorname{ctg} \alpha = \frac{3}{4}$.A) $-\frac{3}{4}$.B) $\frac{12}{7}$.C) $-\frac{7}{12}$.D) $-\frac{12}{7}$.E) $\frac{7}{12}$.10. Теңдеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} x + y = \frac{\pi}{2} \\ \sin^2 x + \cos^2 y = \frac{1}{2} \end{cases}$$
A) $x = \frac{\pi}{2} \pm 2\pi n; y = \pm \frac{\pi}{4} - \pi n, n \in Z$

B) шешімі жоқ

C) $x = \frac{\pi}{2} \pm \frac{\pi}{3} - \pi n; y = \pm \frac{\pi}{3} + \pi n, n \in Z$ D) $x = \pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n; y = \pm \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in Z$ E) $x = \pm \frac{\pi}{4} + \pi n; y = \pm \frac{\pi}{3} - \pi n, n \in Z$

11. Теңсіздікті шешіңіз: $2\cos x + \cos 2x + 1 \leq 0$

- A) $\left[-\frac{\pi}{2} + 2\pi n; \frac{\pi}{2} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
 B) $\left[\frac{\pi}{2} + 2\pi n; \frac{2\pi}{3} + 2\pi n\right] \cup \left[\frac{4\pi}{3} + 2\pi n; \frac{3\pi}{2} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
 C) $[2\pi n; \pi + 2\pi n], n \in \mathbb{Z}$
 D) $\left[2\pi n; \frac{\pi}{3} + 2\pi n\right] \cup \left[\frac{2\pi}{3} + 2\pi n; \pi + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
 E) $\left[\frac{\pi}{2} + 2\pi n; \frac{3\pi}{2} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$

12. Мүшелері оң геометриялық прогрессияда $\begin{cases} b_5 + b_3 = 60 \\ b_7 - b_5 = 144 \end{cases}$ болса,

$b_2 + b_4$ табыңыз.

- A) 36
 B) 18
 C) 30
 D) 12
 E) 144

13. $y = x^2 - 4x + 3$ функциясы берілген. Анықтаңыз: а) функцияның нөлдерін; б) $y > 0$ -аралығын; в) $y < 0$ -аралығын.

A) а) 1; 3;	б) $(-\infty; 1)$;	в) $(3; +\infty)$
B) а) 1; 3;	б) $(1; 3)$;	в) $(-\infty; 1) \cup (3; +\infty)$
C) а) -1; 3;	б) $(-1; 3)$;	в) $(-\infty; 1) \cup (3; +\infty)$
D) а) -3; 1;	б) $(-\infty; -3) \cup (1; +\infty)$;	в) $(-3; 1)$
E) а) 1; 3;	б) $(-\infty; 1) \cup (3; +\infty)$;	в) $(1; 3)$

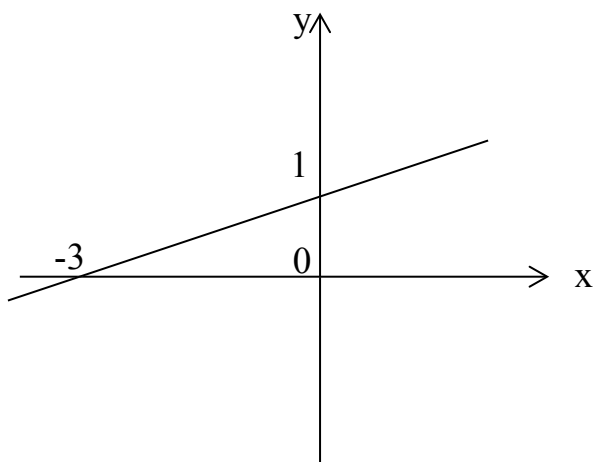
14. Туындыны табыңыз: $f(x) = \ln \sqrt{\frac{x+1}{x-1}}$

- A) $\frac{2}{2-x}$
 B) $\frac{1}{1-x}$
 C) $\frac{2}{x^2+2}$
 D) $\frac{1}{x^2-1}$
 E) $\frac{1}{1-x^2}$

15. Егер $F(-2)=1$ болса, онда $f(x)=3x^2-5x^4$ функциясының $F(x)$ алғашқы функциясы:

- A) $F(x) = x^3 - x^5 - 23$
 B) $F(x) = x^3 - x^5 - 15$
 C) $F(x) = 6x - 20x^3 - 97$
 D) $F(x) = x^3 - x^5 - 3$
 E) $F(x) = 6x - x^5 + 1$

16. Егер $9^x + 9^{-x} = 731$ болса, онда $3^x - 3^{-x}$ айырманың мәнін есептеңіз
- A) 9
B) 12
C) 27
D) 28
E) 25
17. Теңсіздікті қанағаттандыратын ең кіші бүтін санды табыңыз:
 $5x^3 - x^2 - 20x + 4 > 0$
- A) 0
B) -2
C) 2
D) -1
E) 1
18. А, В, С нүктелері центрі О болатын шеңберде жатыр. АОС бұрышы 146° -қа тең. В және О нүктелері АС түзуінен бір жақта жатқанда АВС бұрышын табыңыз.
- A) 83° .
B) 73° .
C) 72° .
D) 65° .
E) 71° .
19. Пирамиданың табанында катеттері 6 мен 8 болып келетін тік бұрышты үшбұрыш жатады. Пирамиданың табанындағы барлық екі жақты бұрыштар 60° -қа тең. Пирамиданың биіктігін табыңыз. $\sqrt{3} = 1,7$ деп алыңыз.
- A) 3,4.
B) 3,6.
C) 3,5.
D) 3,2.
E) 3,3.
20. Графигі бойынша түзудің формуласын анықтаңыз:

- A) $y = x - 3$
B) $y = -3x + 1$
C) $y = x - \frac{1}{3}$
D) $y = 1 - \frac{1}{3}x$

$$E) y = \frac{1}{3}x + 1$$

21. Қоймаға килограммы 30 тг – ден 20 т қияр келді. Сатушы қиярдың бағасын 15 %-ға өсіріп сатты. Табылған пайданың 20 % - ын қайырымдылық қорына жұмсады. Сонда:

- A) Қойманың таза пайдасы 72000 теңге
- B) Қойманың таза пайдасы 70000 теңге
- C) Сатушы қиярдың килограммын 31,5 тг-ге сатқан
- D) Сатушы қиярдың килограммын 34,5 тг-ге сатқан
- E) Сатушы қайырымдылық қорына 18000 тг жұмсаған
- F) Сатушы қайырымдылық қорына 20000 тг жұмсаған
- G) Қойманың таза пайдасы 60000 теңге
- H) Сатушы қиярдың килограммын 34тг-ге сатқан

22. $\frac{x}{x-3} + \frac{x-3}{x+3} = \frac{8}{x^2-9}$ теңдеуінің түбірлерінің:

- A) қосындысы $\frac{1}{2}$ -ге тең
- B) көбейтіндісі $-\frac{3}{2}$ -ке тең
- C) қосындысы $-\frac{3}{2}$ -ке тең
- D) көбейтіндісі $-\frac{1}{2}$ -ге тең
- E) қосындысы $\frac{3}{2}$ -ке тең
- F) көбейтіндісі $\frac{3}{2}$ -ке тең
- G) қосындысы $\frac{5}{2}$ -ке тең
- H) көбейтіндісі $\frac{1}{2}$ -ге тең

23. Өзен ағысымен катер 4 сағат, сол аралықты ағысқа қарсы 6 сағат жүрді. Катер жылдамдығы 20 км/сағ болса, онда өзен ағысының жылдамдығы орналасқан интервалды көрсетіңіз.

- A) $[3;4]$
- B) $[1;3)$
- C) $[1;2]$
- D) $[2;4]$
- E) $[3;5]$
- F) $(4;6]$
- G) $(1;3]$
- H) $[5;7]$

24. $7^{4\sqrt{x}} - 8 \cdot 7^{\sqrt{4x}} + 7 = 0$ теңдеуінің түбірлерін анықтаңыз.

- A) 0
- B) 2
- C) -1

D) 1,4

E) $\frac{1}{4}$

F) -3

G) 5

H) 0,25

$$25. \begin{cases} 2^{1+\log_2(x-y)} = 4 \\ \log_2(x-y) + \log_2(x+y) = 2 + \log_2 3 \end{cases}$$

теңдеулер жүйесінің шешімі келесі теңдеулер жүйесінің шешімімен беттеседі

$$A) \begin{cases} x - y = 1 \\ \log_2(x + y) = 1 + \log_2 3 \end{cases}$$

$$B) \begin{cases} x - y = 2 \\ \log_2(x + y) = \log_2 6 \end{cases}$$

$$C) \begin{cases} x - y = 1 \\ \log_2(x + y) = \log_2 6 \end{cases}$$

$$D) \begin{cases} x - y = 2 \\ \log_2(x + y) = 1 + \log_2 3 \end{cases}$$

$$E) \begin{cases} x - y = 1 \\ x + y = 6 \end{cases}$$

$$F) \begin{cases} x - y = 2 \\ x + y = 6 \end{cases}$$

$$G) \begin{cases} x - y = 3 \\ \log_2(x + y) = 1 + \log_2 3 \end{cases}$$

$$H) \begin{cases} x - y = 3 \\ \log_2(x + y) = \log_2 6 \end{cases}$$

$$26. \begin{cases} x + x^2 \leq 20 \\ |x - 2| < 5 \end{cases} \text{ теңсіздігінің шешімдері бар қатарды анықтаңыз.}$$

A) -10; -9; -8; -7; -6; -5

B) 5; 7; 9; 11; 13; 15

C) -1; 0; 3; 4; 5; 7

D) 5; 6; 7; 8; 9; 10

E) 2; 3; 4; 5; 6; 7

F) 10; 11; 12; 13; 14; 15

G) -15; -14; -13; 10; 11; 12

H) -4; -3; -2; -1; 0; 1

$$27. \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x} < 1 \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-2} \leq 27 \end{cases}$$

теңсіздіктер жүйесіне эквивалентті теңсіздіктер жүйесі:

$$A) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x-3} < \frac{9}{25} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-2} \leq 27 \end{cases}$$

$$B) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x} < 1 \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-4} \leq \frac{1}{9} \end{cases}$$

$$C) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x+2} < \frac{5}{3} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-1} \leq \frac{1}{27} \end{cases}$$

$$D) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x-1} < \frac{9}{25} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-2} \leq 27 \end{cases}$$

$$E) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x+1} < \frac{3}{5} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-2} \leq 27 \end{cases}$$

$$F) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x+2} < \frac{3}{5} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-2} \leq 27 \end{cases}$$

$$G) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x} < 1 \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-1} \leq 81 \end{cases}$$

$$H) \begin{cases} \left(\frac{3}{5}\right)^{x^2+5x} < 1 \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{x^2-2x-3} \leq 9 \end{cases}$$

28. Мәні $\frac{2\sin^2 \alpha}{1 - \cos \alpha} - 2\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right)$ өрнегінің мәніне тең болатын өрнек:

A) $\frac{\cos^2\left(\frac{3\pi}{2} - \alpha\right)}{1 - \cos(\pi + \alpha)}$

B) 2

C) $\frac{1 - \sin^2(\pi + \alpha)}{1 - \sin^2\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right)}$

D) $2(\sin(\alpha) + \cos(\alpha))^2 - 4\sin(\alpha)\cos(\alpha)$

E) $2\cos(2\alpha) + 4\sin^2(\pi + \alpha)$

F) $2\left(1 + \operatorname{tg}^2\left(2\alpha - \frac{\pi}{2}\right)\right)$

G) $\sin^2\left(\frac{3\pi}{2} - \alpha\right) + \sin^2(2\pi - \alpha)$

H) $\sin^2(\alpha) + \cos^2(2\pi - \alpha)$

29. $1 + 2\sin\frac{\pi x}{3} = 0$ теңдеуінің $x \in (2; 4)$ аралығында:

A) Барлық шешімі $x_1 = \frac{7}{2}$; $x_2 = \frac{5}{2}$; $x_3 = 4$

B) Барлық шешімі $x_1 = \frac{7}{2}$

С) Бір ғана шешімі бар

Д) Барлық шешімі $x_1 = \frac{7}{2}$; $x_2 = \frac{5}{2}$

Е) Екі шешімі бар

Ғ) Үш шешімі бар

Г) Барлық шешімі $x_1 = \frac{7}{2}$; $x_2 = \frac{5}{2}$; $x_3 = 3$

Н) Шешімі жоқ

30. $\sqrt{3}\operatorname{tg}3x < 1$ теңсіздігінің шешіміне кіретін интервал:

A) $\left(\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{4}\right)$

B) $\left(\frac{\pi}{6}; \frac{7\pi}{18}\right)$

C) $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$

D) $\left(\frac{\pi}{18}; -\frac{\pi}{6}\right)$

E) $\left(-\frac{\pi}{6}; \frac{\pi}{18}\right)$

F) $\left(-\frac{\pi}{2}; -\frac{5\pi}{18}\right)$

G) $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{5\pi}{18}\right)$

H) $\left(-\frac{5\pi}{12}; -\frac{\pi}{4}\right)$

ФИЗИКА

1. Қозғалыстағы дене жылдамдығының теңдеуі $v = 5 + 4t$. Орын ауыстырудың теңдеуі $s(t)$ және бастапқы жылдамдық пен үдеу

A) $s(t) = 5t - 2t^2$; $v_0 = 5$ м/с; $a = 4$ м/с².

B) $s(t) = 5t + 2t^2$; $v_0 = 4$ м/с; $a = 5$ м/с².

C) $s(t) = 5t - 2t^2$; $v_0 = 4$ м/с; $a = 5$ м/с².

D) $s(t) = 5t + 2t^2$; $v_0 = 5$ м/с; $a = 4$ м/с².

E) $s(t) = 5t + 4t^2$; $v_0 = 5$ м/с; $a = 4$ м/с².

2. Көл бетіндегі қысыммен салыстырғанда 50%-ке артыққысымды сезіну үшін сүңгу тереңдігі

A) $h = \frac{2P_{\text{атм}}}{\rho g}$.

B) $h = \frac{1,5P_{\text{атм}}}{\rho g}$.

C) $h = \frac{P_{\text{атм}}}{3\rho g}$.

D) $h = \frac{P_{\text{атм}}}{2\rho g}$.

$$E) h = \frac{P_{\text{атм}}}{1,5\rho g}.$$

3. Дене h биіктіктен еркін құлады. $\frac{h}{4}$ биіктіктегі дененің потенциалдық және кинетикалық энергияларын салыстырыңыз

A) $E_p = E_k$

B) $E_p > E_k$

C) $E_p \leq E_k$

D) $E_p < E_k$

E) $E_p \geq E_k$

4. Массасы 10 т жайдақ вагон 2 м/с жылдамдықпен қозғалады. Оны 3 м/с жылдамдықпен келе жатқан массасы 15 т жайдақ вагон қуып жетеді. Егер соқтығысу серпімсіз болса, соқтығыстан кейінгі бұл вагондардың жылдамдығы

A) 3 м/с.

B) 4 м/с.

C) 2,6 м/с.

D) 2 м/с.

E) 5 м/с.

5. Массасы 4 кг кірпішті 62°C -қа қыздыруға жұмсалған жылу мөлшері, массасы осындай суды 13°C -қа жылытуға қажетті жылу мөлшеріндей. (

$c_{\text{су}} = 4200 \frac{\text{Дж}}{\text{кг}\cdot^\circ\text{C}}$) Кірпіштің жылу сыйымдылығының мәні.

A) $\approx 120 \text{ Дж/кг}\cdot^\circ\text{C}$.

B) $\approx 4200 \text{ Дж/кг}\cdot^\circ\text{C}$.

C) $\approx 880 \text{ Дж/кг}\cdot^\circ\text{C}$.

D) $\approx 470 \text{ Дж/кг}\cdot^\circ\text{C}$.

E) $\approx 420 \text{ кг/}^\circ\text{C}$.

6. Ортақ температурасы 0°C болатын 5 кг мұз бен 15 кг судан тұратын қоспаны 80°C -қа дейін қыздыруға қажет температурасы 100°C болатын бу мөлшері ($\lambda_{\text{мұз}} = 3,4 \cdot 10^5 \text{ Дж/кг}$; $c_{\text{су}} = 4200 \text{ Дж/кг}\cdot\text{K}$; $r = 23 \cdot 10^5 \text{ Дж/кг}$)

A) $\approx 0,37 \text{ кг}$

B) $\approx 3700 \text{ кг}$

C) $\approx 37 \text{ кг}$

D) $\approx 370 \text{ кг}$

E) $\approx 3,7 \text{ кг}$

7. Биіктігі 10 м мұнарадан 2 м/с бастапқы жылдамдықпен тік жоғары лақтырылған доптың қозғалыс теңдеуі ($g \approx 10 \text{ м/с}^2$; ось дене қозғалысының бағытымен бағыттас)

A) $h=10+2t+5t^2$

B) $h=10-2t+10t^2$

C) $h=10+2t-5t^2$

D) $h=2t-10t^2$

Е) $h=10+2t-10t^2$

8. Ұшақтың массасы 1 т, екпін алу жолы 300 м ұшу жылдамдығы 30 м/с, кедергі коэффициенті 0,03 болса, оның жылдамдық алардағы орташа пайдалы қуаты

- A) 10 кВт
- B) 22 кВт
- C) 27 кВт
- D) 15 кВт
- E) 20 кВт

9. Ауа конденсаторы астарларының арақашықтығы 10 есе азайса, конденсатордың сыйымдылығы

- A) 10 есе азаяды.
- B) өзгермейді.
- C) 100 есе азаяды.
- D) 10 есе артады.
- E) 100 есе артады.

10. Индуктивтілігі 0,1 Гн катушкадан және сыйымдылығы 10 мкФ конденсатордан тұратын тербелмелі контур конденсаторындағы кернеу 30 В болған мезетте контурдағы ток күші 0,4 А. Контурдағы ток күшінің ең үлкен мәні

- A) 3 А
- B) 0,05 А
- C) 1 А
- D) 0,5 А
- E) 2,5 А

11. Егер магнит өрісінің индукциясын 2 есе арттырса, айналу жиілігін 2 есе көбейтсе, онда біртекті магнит өрісінде айналып жатқан сым темір рамкадағы индукция ЭҚК-нің амплитудасы

- A) 4 есе артады.
- B) 2 есе кемиді.
- C) 2 есе артады.
- D) өзгермейді.
- E) 4 есе кемиді.

12. Ұзындықтарының айырмасы 32 см екі математикалық маятниктің бірдей уақытта біреуі 50 тербеліс, ал екіншісі 30 тербеліс жасаса, маятниктердің ұзындықтары

- A) 30 см, 62 см
- B) 18 см, 50 см
- C) 20 см, 52 см
- D) 28 см, 60 см
- E) 10 см, 42 см

13. Индукциялы ЭҚК-нің лездік мәні $e = 100 \sin 800 \pi t$ заңы бойынша өзгереді. Айнымалы ток периоды

- A) 1 мс
- B) 0,5 мс
- C) 0,02 мс
- D) 2,5 мс
- E) 5 мс

14. Жиілігі $5 \cdot 10^{14}$ Гц когерентті толқындар ауада интерференцияланады.

Сәулелердің жол айырмасы 2,4 мкм болса, онда сол нүктедегі жарық

А) әлсірейді, себебі жол айырмасы жарты толқындардың жұп санына тең.

В) әлсірейді, себебі жол айырмасы жарты толқындардың тақ санына тең.

С) күшейеді, себебі жол айырмасы жарты толқындардың тақ санына тең.

Д) есеп шарты бойынша, интерференция бақыланбайды.

Е) күшейеді, себебі жол айырмасы жарты толқындардың жұп санына тең.

15. Сутек атомы қозған күйден негізгі күйге ауысқанда энергиясы

$4,04 \cdot 10^{-19}$ Дж квант порциясын шығарады. Шыққан сәуленің ауадағы толқын ұзындығы ($h=6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $c=3 \cdot 10^8$ м/с, $n_{\text{ауа}}=1$)

А) 236 нм

В) 370 нм

С) 492 нм

Д) 328 нм

Е) 542 нм

16. Егер тритий изотопы ядросының байланыс энергиясы 8,5 МэВ болса, ал дейтерий ядросыны үшін 2,2 МэВ болса, мынадай реакция ${}^2_1\text{H} + {}^2_1\text{H} \rightarrow {}^3_1\text{H} + {}^1_1\text{H}$

кезінде бөлініп шығатын энергия

А) 12,9 МэВ

В) 7,6 МэВ

С) 4,1 МэВ

Д) 10,7 МэВ

Е) 6,3 МэВ

17. Катод пен анод арасындағы кернеу 10 кВ болса, электрондардың энергиясы ($e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл; $1\text{эВ} = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Дж)

А) 10^{-16} эВ

В) $3 \cdot 10^4$ эВ

С) $3 \cdot 10^{-19}$ эВ

Д) 10^4 эВ

Е) $1,6 \cdot 10^{-16}$ эВ

18. Тербелмелі контурдағы катушка индуктивтілігін 4 есе арттырғанда, оның жиілігі

А) өзгермейді.

В) 2 есе кемиді.

С) 2 есе артады.

Д) 4 есе кемиді.

Е) 4 есе артады.

19. Тербелмелі контур конденсаторының сыйымдылығын 60%-ға артты, катушка индуктивтілігін 40 есе кемітсе, контурдың резонанстық периоды

А) 60 %-ға артады.

В) 50%-ға артады.

С) 40%-ға артады

Д) 80%-ға кемиді.

Е) 20%-ға кемиді.

20. Гелий ядросы үшін байланыс энергиясы 28,3 МэВ, ал тритий ядросы үшін 8,5 МэВ. Мынадай реакция ${}^2_1\text{H} + {}^3_1\text{H} \rightarrow {}^4_2\text{He} + {}^1_0\text{n}$ кезінде бөлініп шығатын энергия 17,6 МэВ екені белгілі болса, дейтерий изотопы ядросының байланыс энергиясы

- A) 36,8 МэВ
- B) 7,6 МэВ
- C) 2,2 МэВ
- D) 9,3 МэВ
- E) 15,61 МэВ

21. Дененің қоршаған ортамен жылу алмасуымен жүретін ішкі энергияның өзгеруіне мысалдар:

- A) Радиатордағы жылы судың бөлмеге берілуі
- B) Шегені балғамен бірнеше рет соғу
- C) Қайықтың теңіз бетінде тұруы
- D) Пеш үстіндегі шәйнектің қайнауы
- E) Сымның деформациялануы
- F) Серіппенің деформацияланбауы
- G) Пештен жаңа піскен нанның алынуы
- H) Дирменнен ұнның тартылып шығуы

22. Цельсий шкаласы бойынша температура 27°C -ге тең. Абсолюттік және Фаренгейттік шкала бойынша өрнектеңіз:

- A) 300K
- B) 293K
- C) 320°F
- D) 88°F
- E) 104°F
- F) $80,6^{\circ}\text{F}$
- G) 313K
- H) 256K

23. Затты сұйық күйден қатты күйге айналдыру үшін?

- A) Ішкі энергиясын арттыру керек
- B) Молекулаларының кристалды торын бұзу керек
- C) Энергия алу керек
- D) Энергия беру керек
- E) Молекулаларының потенциалдық және кинетикалық энергияларын тепе теңдікте ұстау керек
- F) Ішкі энергиясын кеміту керек
- G) Температураны төмендету керек
- H) Температураны арттыру керек

24. Нүктенің жылдамдығы $\vartheta = 2t + 16$ заңы бойынша өзгереді. 3 с және 4 с уақыт мезеттері арасындағы орташа жылдамдығы:

- A) 23 м/с
- B) 11 м/с
- C) 16 м/с
- D) 10 м/с
- E) 20 м/с
- F) 46 м/с
- G) 25 м/с
- H) 13 м/с

25. Массасы 15 т ұшақ ұшу жолағымен 600 м жол жүріп жерден көтерілуі үшін 144 км/сағ жылдамдық алады. Қозғалысты теңүдемелі деп санап, ұшақтың жылдамдық алу уақытын, үдеуін және күшін анықтаңыз

- A) $\approx 20 \text{ Н}$

- B) $\approx 13 \text{ м/с}^2$
- C) $\approx 15 \text{ с}$
- D) $\approx 1,3 \text{ м/с}^2$
- E) $\approx 30 \text{ с}$
- F) $\approx 20 \text{ кН}$
- G) $\approx 2,6 \text{ м/с}^2$
- H) $\approx 3 \text{ с}$

26. Көтергіш кран массасы 3 т жүкті 10 мин ішінде 15 м биіктікке бір қалыпты көтереді. Көтергіш кран моторының пайдалы қуаты ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

- A) 500 Вт
- B) 450 Вт
- C) 27 МВт
- D) 45 кВт
- E) 0,75 кВт
- F) 5 кВт
- G) 750 Вт
- H) 5 Вт

27. Массасы $m_1 = 2 \text{ кг}$ дене массасы $m_2 = 1,5 \text{ кг}$ денеге қарсы қозғалып келеді және серпімсіз соқтығысады. Денелердің соқтығысқанға дейінгі жылдамдықтары $v_1 = 1 \text{ м/с}$ және $v_2 = 2 \text{ м/с}$. Егер үйкеліс коэффициенті $k = 0,05$ болса, онда денелер соқтығысқаннан кейін қанша t уақыт жүреді?

- A) $t = 1 \text{ с}$
- B) $t = 0,38 \text{ с}$
- C) $t = 2 \text{ с}$
- D) $t = 0,24 \text{ с}$
- E) $t = 0,4 \text{ с}$
- F) $t = 0,69 \text{ с}$
- G) $t = 5 \text{ с}$
- H) $t = 0,58 \text{ с}$

28. Көлденең қимасының ауданы $S=1 \text{ мм}^2$ оралған мыс сым арқылы $I = 20 \text{ А}$ ток өтіп, орамның ортасынан $H = 178 \text{ А/м}$ магнит өрісінің кернеулігін туғызады. Оралып тұрған сымның шеттеріндегі U потенциалдар айырымы неге тең?

- A) 2,4 В
- B) 1,7 В
- C) 0,6 В
- D) 6 В
- E) 12 В
- F) 2 В
- G) 0,24 В
- H) 0,12 В

29. Егер гармониялық тербелістің максимал үдеуі $a_{max} = 49,3 \text{ см/с}^2$, периоды $T = 2 \text{ с}$ және нүктенің тепе-теңдік қалпынан уақыттың бастапқы мезетіне ығысуы $x_0 = 25 \text{ мм}$ болса, оның теңдеуі қалай жазылады?

- A) $x = 0,05\sin(\pi t + \pi/6) \text{ см}$
- B) $x = -5\sin(\pi t + 6\pi) \text{ см}$
- C) $x = -\sin(\pi t + \pi/6) \text{ см}$
- D) $x = \sin(\pi t + \pi/6) \text{ см}$
- E) $x = 5\sin(\pi t + 6) \text{ см}$

F) $x = 5\sin(\pi t + \pi)$ см

G) $x = 5\sin(\pi t + \pi/6)$ см

H) $x = 0,05\sin(\pi t + 6\pi)$ см

30. Телеорталық антеннасының теңіз деңгейінен биіктігі 300 м, ал телевизиялық қабылдағыштың қабылдау антеннасының биіктігі 10 м. Телехабарды сапалы қабылдау үшін қабылдағышты таратқыштан қандай қашықтықта орналастыру қажет?

A) 23 км

B) 73000 м

C) 7,3 км

D) 53000 м

E) 53 км

F) 5,3 км

G) 23000 м

H) 73 км

ХИМИЯ

1. Әрқайсысы екі мольден: тұз қышқылы, бромсутек, фторсутек, иодсутек қышқылдарының қоспасына күміс нитратымен әсер еткенде түзілген тұнбаның зат мөлшері:

A) 6 моль.

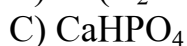
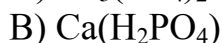
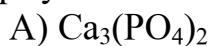
B) 8 моль.

C) 4 моль.

D) 2 моль.

E) 10 моль.

2. Преципитат – бұл кальций тұзының дигидраты болып табылады. Сусыз тұздың құрамы: Са-29,46%; Н-0,74%; Р-22,76 %; О-47,04% болса, тұздың формуласы

3. Байланыс донорлы-акцепторлы механизм бойынша түзілген заттың формуласы, оның бір моліндегі оттегі атомының саны:

A) $\text{H}_2\text{O}, 6,02 \cdot 10^{23}$ атом

B) $\text{H}_2\text{SO}_4, 24,08 \cdot 10^{23}$ атом

C) $\text{NH}_3\text{NO}_3, 18,06 \cdot 10^{23}$ атом

D) $\text{CO}_2, 12,04 \cdot 10^{23}$ атом

E) $\text{SO}_3, 18,06 \cdot 10^{23}$ атом

4. Темір (III) оксидінен магниймен тотықсыздандыру арқылы темір алғанда электрон балансындағы электрондардың кіші ортақ еселігі:

A) 12.

B) 8.

C) 11.

D) 10.

E) 6.

5. Концентрациясы 2 моль/л калий сульфаты ерітіндісінің диссоциациялану дәрежесі 50% болса, 1 л ерітіндідегі иондардың зат мөлшері

- A) 3,2 моль
- B) 3,0 моль
- C) 3,8 моль
- D) 3,6 моль
- E) 3,4 моль

6. Озонатор арқылы 33,6 л оттегі өткізгенде (қ.ж.) оның көлем бойынша 10% озонға айналғаннан кейінгі қоспаның көлемі

- A) 37,28 л
- B) 29,56 л
- C) 35,18 л
- D) 30,26 л
- E) 32,48 л

7. Магний хлоридінің 10%-тік 240 г ерітіндісіне 60 г тұз қосылды. Алынған ерітіндідегі $MgCl_2$ -нің массалық үлесі

- A) 28%
- B) 15%
- C) 20%
- D) 12%
- E) 10%

8. Массалық үлесі 0,2 натрий гидроксидінің 600 г ерітіндісіне массалық үлесі 0,2 азот қышқылының 800 г ерітіндісі құйылғанда түзілген тұздың массасы

- A) 208,9 г
- B) 295,9 г
- C) 251,9 г
- D) 215,9 г
- E) 282,9 г

9. Хлор мен калий гидроксидінің ыстық ерітіндісінің әрекеттесуі нәтижесінде түзілген өнімдердің алдындағы коэффициенттер қосындысы:

- A) 5, $KClO_3 + KCl + H_2O$
- B) 9, $KClO_3 + KCl + H_2O$
- C) 2, $KCl + KClO$
- D) 3, $KClO_3 + KCl + H_2O$
- E) 3, $KCl + KClO$

10. Құрамында 45 % күкірті бар 1 т пириттен шығымы 98 % болса, түзілетін күкіртті газдың массасы (т)

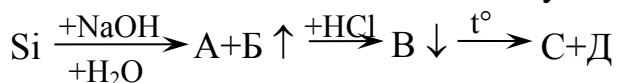
- A) 0,47
- B) 0,78
- C) 0,98
- D) 0,68
- E) 0,88

11. Мүсәтір спиртін алу үшін 5,6 л (қ.ж.) аммиак 200 г суда ерітілді. Алынған ерітіндідегі аммоний гидроксидінің массалық үлесі:

- A) 4,28 %
- B) 4,22 %
- C) 2,80 %
- D) 1,83 %

Е) 5,31 %

12. Тізбегіндегі В затының молекулалық массасы:

А) 60.

В) 122.

С) 78.

Д) 28.

Е) 2.

13. 32 г темір (III) оксидін көміртекпен тотықсыздандырғанда 21,28 г темір түзілді. Темірдің шығымы

А) 90%

В) 95%

С) 75%

Д) 80%

Е) 85%

14. 2 г әктасты күйдіргенде 336 мл (қ.ж.) көмірқышқыл газы түзілді.

Әктастағы қоспаның массалық үлесі (%):

А) 30

В) 25

С) 75

Д) 50

Е) 35

15. 1,5 моль темір 120 г 10% мыс (II) сульфаты ерітіндісімен әрекеттескенде түзілетін мыстың массасы:

А) 4,5 г

В) 4,4 г

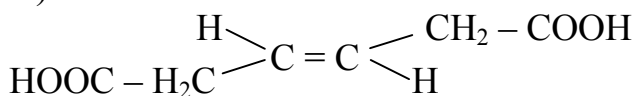
С) 4,3 г

Д) 4,7 г

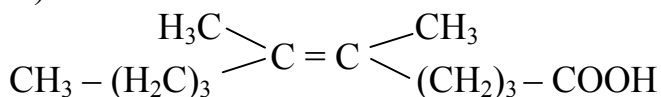
Е) 4,8 г

16. Олеин қышқылының цис-изомерінің формуласына сәйкес келеді:

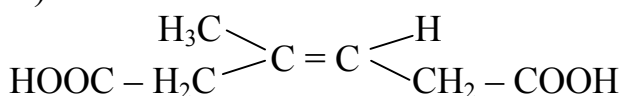
А)

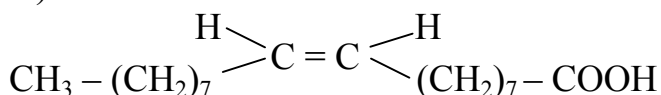
В)

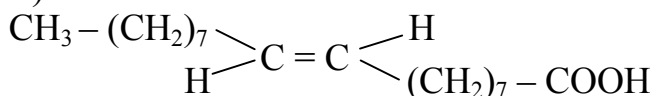
С)

Д)

Е)

17. 44,8 л бутенді гидрлегенде түзілген бутан толық жанғанда бөлінетін

көміртек (IV) оксидінің (қ.ж.) көлемі

- A) 179,2 л
- B) 112,0 л
- C) 156,8 л
- D) 89,6 л
- E) 134,4 л

18. Цис-транс изомерия болуы мүмкін қосылыс:

- A) 2-метилпропен-1.
- B) Пентен-2.
- C) Бутен-1.
- D) Пропен.
- E) 2-метилбутен-2.

19. Егер шығымы 55% болса, онда 30 кг көміртек (II) оксиді бар синтез газдан түзілетін метанолдың массасы:

- A) 15,9 кг
- B) 23,9 кг
- C) 18,9 кг
- D) 21,9 кг
- E) 19,9 кг

20. Егер гидролизге майдың 82 % массалық үлесі ұшырайтын болса, 5,83 т глицерин алу үшін қажетті таза триолеаттың массасы

- A) 66,7
- B) 70,0
- C) 68,9
- D) 68,3
- E) 69,4

21. Өзара әрекеттесе алады:

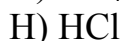
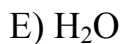
- A) этаналь мен оттек
- B) метанол мен натрий
- C) этан мен этанол
- D) этил спирті мен пропан
- E) сірке қышқылының метил эфирі мен метан
- F) фенол мен сірке қышқылы
- G) құмырсқа қышқылы мен күміс оксидінің аммиактағы ерітіндісі
- H) ацетон мен күміс оксидінің аммиактағы ерітіндісі

22. Бензолмен әрекеттеспейтін заттар:

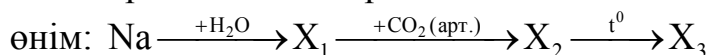
- A) $AlCl_3$ қатысында хлорлы этил
- B) калий перманганатының ерітіндісі
- C) $FeCl_3$ қатысында хлор
- D) бром суы
- E) сірке қышқылы
- F) сутек
- G) азот қышқылы
- H) $FeBr_3$ қатысында хлорлы ацетил

23. Сутектің органикалық қосылыстарына жатады

- A) HF
- B) HI
- C) NH_3
- D) HBr

24. Натрий қосылыстарының негізіндеөтетін өзгерістер тізбегіндегі соңғы

A) натрий

B) натрий гидриды

C) натрий нитраты

D) натрий сульфаты

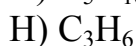
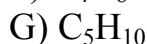
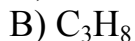
E) натрий хлориді

F) натрий гидрокарбонаты

G) натрий гидроксиді

H) натрий карбонаты

25. 22 галканның жануына 56 л (н.у.) оттег қажет. Көмірсутектің формуласын табыңыз:

26. H_2 мен CH_4 -тен тұратын қоспаның 4 молінде 17 моль атомдар бар. Қоспадағы әр компоненттің мөлшерін табыңыз.

A) 3 моль H_2 және 3 моль CH_4 B) 2 моль H_2 және 1 моль CH_4 C) 2 моль H_2 және 2 моль CH_4 D) 1,5 моль H_2 және 3 моль CH_4 E) 1 моль H_2 және 3 моль CH_4 F) 1 моль H_2 және 2 моль CH_4 G) 3 моль H_2 және 1 моль CH_4 H) 1 моль H_2 және 1 моль CH_4

27. Ерітіндіде бірге бола алатыниондар

A) S^{2-} , NH_4^+ , CO_3^{2-} , Mn^{2+} B) SO_4^{2-} , NH_4^+ , SiO_3^{2-} , K^+ C) Cl^- , NH_4^+ , SO_3^{2-} , Na^+ D) CH_3COO^- , Li^+ , Cl^- , Na^+ E) F^- , Mg^{2+} , NO_3^- , Cr^{3+} F) CO_3^{2-} , Ca^{2+} , Cl^- , Na^+ G) HCO_3^- , Mg^{2+} , OH^- , Li^+ H) PO_4^{3-} , Cr^{3+} , Br^- , Ag^+

28. Крахмал жайлы айтылғаның дурысы

A) декстриндер – крахмалдың гидролизденуінің аралық өнімі

B) крахмал ақ түсті, кристалды, суда жақсы еритін зат

- С) крахмалдың маңызды химиялық қасиеттерінің бірі – йодпен әрекеттесуі
- Д) крахмал ағаш сурегінде, мақта талшығында, балда болады
- Е) крахмал негізгі азығымыздың бірі, адам организмі оны бірден жақсы сіңіреді
- Ғ) целлюлоза сияқты крахмал нашар гидролизденеді
- Г) крахмал – табиғи полимер
- Н) крахмалды нитрлегенде қопарылғыш қасиеті бар күрделі эфир түзіледі
29. Тағам өнімдерінде белоктың барлығын дәлелдеуге болады:
- А) «күміс» айна реакциясы арқылы
- В) этирификацияландыру реакциясы арқылы
- С) ксантопротеин реакциясы арқылы
- Д) биурет реакциясы көмегімен
- Е) индикаторлар көмегімен
- Ғ) қорғасын ацетатымен реакциясы арқылы
- Г) Br_2 (сулы ерітіндісі)
- Н) йодтың ерітіндісі арқылы
30. Сұйық сумен әрекеттеспейтіндер:
- А) графит
- В) күкірт диоксиді
- С) магний
- Д) натрий хлориді
- Е) натрий
- Ғ) көміртек (IV) оксиді
- Г) кремний диоксиді
- Н) хлор

БИОЛОГИЯ

1. Жасушаларының қабырғалары жұқа, жасушааралықтары кең, хлоропластары көп ұлпа
- А) Тірек
- В) Түзуші
- С) Өткізгіш
- Д) Жабын
- Е) Фотосинтездеуші
2. Жапырақ пен сабақтың дамуына, тірек ұлпасының жетілуіне қажетті элемент:
- А) Азот.
- В) Фосфор.
- С) Күкірт.
- Д) Темір.
- Е) Калий.
3. Ұрықтанған соң жатыннан дамиды
- А) Тамыр
- В) Тұқым
- С) Жеміс
- Д) Жапырақ
- Е) Гүл

4. Шаянтектердің зәр шығару мүшесі:

- A) Бүйрек.
- B) Вакуоль.
- C) Жасыл жұп без.
- D) Несеп ағар.
- E) Жұлдызша тәрізді түтік.

5. Күрделі көз құрамындағы барлық көзшелер бірігіп, затты толық көре алатын, яғни “жинақтап көру” тәсілімен көретін жәндік:

- A) Қаракұрт
- B) Шаршылы өрмекші
- C) Көбелек
- D) Өзен шаяны
- E) Бүйі

6. Носток көбірек кездеседі:

- A) Қынаның құрамында.
- B) Теңізде.
- C) Ыстық суларда.
- D) Жер асты суларында.
- E) Сулы жерде.

7. Селеу өсімдігі экологиялық топқа жатады:

- A) Суккуленттерге.
- B) Гигрофиттерге.
- C) Мезофиттерге.
- D) Ксерофиттерге.
- E) Гидрофиттерге.

8. Медицинада плаунның тұнбасын қолдануға болатын ауру.

- A) Әлсіздікке.
- B) Бас ауруға.
- C) Қанды көбейтуге.
- D) Ісікке.
- E) Іш жүргізуге.

9. Тілше, түтікшелі, қосерінді, жалған тілшелі, шұқырақ тәрізді гүлдері бар тұқымдас:

- A) Ерінгүлділер
- B) Күрделігүлділер
- C) Раушангүлділер
- D) Асқабақтұқымдастар
- E) Құлқайыргүлділер

10. Теңізқиярдың тынысалуын, бөліп шығару қызметін атқарады

- A) Асқорыту жүйесі
- B) Жүрек
- C) Өкпе
- D) Демтүтік
- E) Ауыз

11. Балықтардың желбезегіндегі газ алмасу қызметін атқарады:

- A) желбезек қақпақшасы
- B) желбезек саңылауы
- C) желбезек тақташасы
- D) желбезек жапырақшасы

Е) желбезек қақпағы

12. Гуморальды реттелудің жүйке жүйесі арқылы реттелуден айырмашылығы:

- А) Гормондар арқылы жүзеге асады
- В) Жүйке жүйесінің қозуы арқылы жүзеге асады
- С) Абиотикалық фактор әсер етеді
- Д) Жеке мүшеге әсер етеді
- Е) Өте тезірек жүзеге асады

13. Ортаңғы мидың алдыңғы жағында жатады.

- А) Ортаңғы ми.
- В) Артқы ми.
- С) Аралық ми.
- Д) Мишық.
- Е) Сопақша ми.

14. Бұлшықет жұмысына қажетті энергияның босап шығуы:

- А) газ сіңіруден
- В) органикалық заттардың түзілуінен
- С) органикалық заттардың ыдырауынан
- Д) қоректенуден
- Е) биосинтезден

15. Барлық тірі организмдердің ішінде фагоциттозға өте қабілетті клеткалары

- А) көк-жасыл балдырлардың клетка қабықшасы.
- В) эритроциттер.
- С) лейкоциттер.
- Д) бактерия клеткасының қабықшасы.
- Е) эукариотты өсімдік клетканың қабықшасы.

16. Көмірсулардың ішіндегі полисахаридтер:

- А) глюкоза
- В) крахмал
- С) фруктоза
- Д) рибоза
- Е) дезоксирибоза

17. Хромосомдық мутацияларға жатпайтынын анықтаңыз:

- А) Делеция
- В) Полиплоидия
- С) Дупликация
- Д) Инверсия
- Е) Транслокация

18. Алғашқы құс – археоптерикстің шыққан кезеңі

- А) Неоген
- В) Палеоген
- С) Бор
- Д) Юра
- Е) Триас

19. Молекулалық деңгейден кейінгі биологиялық жүйе

- А) Молекулалық
- В) Популяциялық
- С) Биогеоценоздық

- D) Биосфералық
E) Жасушалық
20. Фотосинтезді жүзеге асыратын автотрофты өсімдіктер
- A) Тұтынушылар
B) Биогеоценоз
C) Бүлдірушілер
D) Ыдыратушылар
E) Түзушілер
21. Дизентерия сөзінің мағынасы:
- A) түзу ішек
B) бұзу ішек
C) құрту
D) жара
E) ойық
F) сатқак
G) қара қан
H) шөгу
22. Қызылшақа балапан шығаратын құстар отряды:
- A) кептер
B) тауық
C) торғай
D) қаз
E) тоқылдақ
F) үйрек
G) ителгі
H) ұлар
23. Табиғатта сирек болатын жынысты көбеюдің ерекше түрі:
- A) бүршіктену
B) спорогенез
C) партеногенез
D) телу
E) гаметогенез
F) овогенез
G) конъюгация
H) бөліну арқылы
24. Тірі табиғаттағы өзгерістердің жиынтығын зерттейтін ғылым:
- A) зоология
B) ботаника
C) экология
D) бриология
E) цитология
F) биология
G) генетика
H) эмбриология
25. Хлорелланың хромотофорының пішіні:
- A) терең астау
B) жазық астау
C) дөңгелек
D) оралма

- E) білезік
 - F) жіп
 - G) түтік
 - H) жүзім шоғы
26. Безгек ауруын қоздыратын паразитті ашқан ғалым:
- A) Ф.Леш
 - B) Г.Ф.Логинович
 - C) И.И.Мечников
 - D) Д.Грасси
 - E) А.Лаверан
 - F) Д.Ф.Лямбль
 - G) Н.И.Вавилов
 - H) А.В.Левенгук
27. Эпидермистің ішкі қабаты:
- A) мүйізді қабат
 - B) дерма
 - C) өсуші қабат
 - D) шелді қабат
 - E) гиподерма
 - F) емізікшелі қабат
 - G) торлы қабат
 - H) түкті қабат
28. Құрылысы дене, дендрит, аксон бөлігінен тұратын ұлпа:
- A) жүйке
 - B) бұлшықет
 - C) дәнекер
 - D) эпителий
 - E) сезгіш
 - F) кірпікшелі
 - G) безді
 - H) бағаналы
29. Етқоректі жануарлар ... жатады.
- A) гетеротрофтыларға
 - B) продуценттерге
 - C) консументтерге
 - D) автотрофтыларға
 - E) саңырауқұлақтарға
 - F) ұсақ ағзаларға
 - G) редуценттерге
 - H) ыдыратушыларға
30. Консументтерге жатады:
- A) шіріту бактериялары
 - B) жыртқыштар
 - C) саңырауқұлақтар
 - D) қоян
 - E) цианобактериялар
 - F) қой
 - G) жабықтұқымдылар
 - H) ашықтұқымдылар

ГЕОГРАФИЯ

1. Көкжиек тұстарын анықтайтын құрал
 - A) Нивелар
 - B) Гигрометр
 - C) Тұсбағдар
 - D) Термометр
 - E) Барометр
2. Ойпаттардың мұхит деңгейінен салыстырмалы биіктігі
 - A) 1500 м-ден 2000 м-ге дейін
 - B) 200 м-ден төмен
 - C) 500 м-ден 1000 м-ге дейін
 - D) 1000 м-ден 1500 м-ге дейін
 - E) 200 м-ден 500 м-ге дейін
3. ... параллельдер полярлық шеңбер деп аталады
 - A) Оңтүстік және солтүстік полюстер.
 - B) 66,5 с.е. және 66,5 о.е.
 - C) 5 с.е. және 5о.е.
 - D) Экватор.
 - E) 23,5 с.е. және 25 о.е.
4. Географиялық қабықтың біртұтастығы – бұл ...
 - A) экваторлық полюске қарай табиғат компоненттері мен кешендерінің өзгеруі.
 - B) адамның шаруашылық іс-әрекеті.
 - C) табиғат кешендерінің қалыптасу тарихы.
 - D) табиғи құбылыстардың уақытылы қайталанып келуі.
 - E) табиғат компоненттерінің өзара байланысы мен өзара тәуелдігі.
5. Адамдардың тарихи қалыптасқан тұрақты қауымдастығы.
 - A) Демография.
 - B) Миграция.
 - C) Еңбек ресурстары.
 - D) Жастық құрамы.
 - E) Этнос.
6. Атлант мұхитының суық ағыстары:
 - A) Гольфстрим, Солтүстік Атлант
 - B) Канар, Бенгел
 - C) Муссон, Сомали
 - D) Батыс Желдер ағысы
 - E) Солтүстік Пассат, Бразилия
7. Тайга:
 - A) Арктикалық облыстарға тән белдемдік ландшафт типі.
 - B) Қоңыржай белдеудің қылқан жапырақты ормандары.
 - C) Тропиктік ормандар мен шөлдер аралығындағы зона.
 - D) Саз топырақты жазық пен ойпаң үлескілерде сортаңдары болатын зона.
 - E) Орман мен дала алқаптары кезектесіп орналасатын географиялық белдем.
8. Солтүстік Африканың ең бойшаң адамдары
 - A) Эфиоптар

- В) Пигмейлер
- С) Тутси мен химилер
- Д) Берберлер
- Е) Бурлар

9. XIII ғасырда Алакөл және Балқаш көлдері жайында алғашқы деректер келтірген ...

- А) П.Карпини мен В.Рубрук.
- В) Қадыралы Жалайыр.
- С) Әбу-Нәсір әл-Фараби.
- Д) А.Дженкинсон.
- Е) Геродот пен Птолемей.

10. Батпақ арасында мекендейтін, суда жүзгіш дала зонасының құсы.

- А) Қыран (бүркіт).
- В) Кезқұйрық.
- С) Безгелдек.
- Д) Бозторғай.
- Е) Балықшы.

11. Алтай тауының қазіргі жер бедері қалыптасқан дәуір:

- А) Кембрий, ордовик.
- В) Юра, бор, триас.
- С) Силур, девон.
- Д) Таскөмір.
- Е) Неоген, антропоген, төрттік.

12. Қорғалжын қорығы орналасқан облыс.

- А) Ақмола.
- В) Павлодар.
- С) Шығыс Қазақстан.
- Д) Қостанай.
- Е) Солтүстік Қазақстан.

13. 1 000 адамға шаққандағы 1 жыл ішіндегі өлген адамдар саны:

- А) Туу
- В) Көшіп-қону
- С) Табиғи өсім
- Д) Тығыздығы
- Е) Өлім-жітім

14. Орталық Қазақстандағы сирек кездесетін кен орындары

- А) Мырыш, никель
- В) Боксит, қорғасын
- С) Алтын, күміс
- Д) Вольфрам, молибден
- Е) Мыс, титан

15. Күнделікті тұрмысқа қажетті техника, теледидар, т.б. өнімдер шығарылады:

- А) Алматыда.
- В) Астанада.
- С) Семейде.
- Д) Петропавлда.
- Е) Аягөзде.

16. Конституциялық монархиялар.

- A) Франция, Ирландия.
 - B) Малайзия, Сауд Аравиясы.
 - C) Румыния, Финляндия.
 - D) Непал, Дания.
 - E) Марокко, Мавритания.
17. Теміржолдың ұзындығы жөнінен ... алда келеді
- A) Жапония
 - B) Германия
 - C) АҚШ
 - D) Франция
 - E) Дания
18. Ресейдің көмір алаптары
- A) Рур, Лена
 - B) Жоғарғы Силезия
 - C) Острава-Карвин, Рур
 - D) Лотарингия, Қарағанды
 - E) Кузбас, Канск-Ачинск
19. Батыс Еуропадағы мұнайды көп өндіретін аймақ
- A) Тиррен теңізі.
 - B) Солтүстік теңізі.
 - C) Адриат теңізі.
 - D) Эгей теңізі.
 - E) Бискай шығанағы.
20. Қытайдың ең ірі көмір кен орны:
- A) Фушунь.
 - B) Датун.
 - C) Наньшань.
 - D) Куньмин.
 - E) Дамодар.
21. Еуразиядағы ең ірі көлдер:
- A) Каспий
 - B) Лобнор
 - C) Женева
 - D) Ладога
 - E) Онега
 - F) Веттерн
 - G) Балқаш
 - H) Арал
22. Қазақстанның 2000 км-ге жетпейтін шекаралары:
- A) Ресей
 - B) Қытай
 - C) Әзербайжан
 - D) Иран
 - E) Қарақалпақстан
 - F) Қырғызстан
 - G) Түркіменстан
 - H) Өзбекстан
23. Сырдария өзенінде мұз қату байқалады:
- A) Қазан

- B) Қараша
 - C) Желтоқсан
 - D) Қаңтар
 - E) Ақпан
 - F) Наурыз
 - G) Сәуір
 - H) Мамыр
24. Жеңіл металдарға жатады:
- A) Титан
 - B) Мыс
 - C) Қорғасын
 - D) Мырыш
 - E) Магний
 - F) Никель
 - G) Алюминий
 - H) Қалайы
25. Дүние жүзінде көп тараған дін:
- A) Ислам
 - B) Христиан
 - C) Будда
 - D) Синтоизм
 - E) Индуизм
 - F) Ламаизм
 - G) Конфуциан
 - H) Иудаизм
26. Дүние жүзіндегі жүк тасымалында тәулігіне 100-ден артық кемелер өтетін бұғаздар:
- A) Ла-Манш
 - B) Керчен
 - C) Зонд
 - D) Мозамбик
 - E) Дрейк
 - F) Беринг
 - G) Магеллан
 - H) Гибралтар
27. Қазіргі заманғы мұз басу таралған Еуразия жерлері:
- A) Полесье, Мешера, Амур бойы
 - B) Колхида ойпаттары мен Балтық бойы
 - C) Исландия, Шпицберген
 - D) Батыс Сібір, Қазақстан
 - E) Кузнецк Алатауы, Саян
 - F) Франц-Иосиф Жері архипелагы
 - G) Жаңа Жер аралының солтүстігі
 - H) Камчатка түбегі, Моңғолия
28. Сульфаттың және ас тұзының аса бай қорлары жиналған:
- A) Торғай ойпатында
 - B) Жоңғар Алатауында
 - C) Кенді Алтайда
 - D) Маңғыстау түбегінде

- E) Мұғалжар тауларында
 - F) Батыс Сібір жазығында
 - G) Каспий маңы ойпатында
 - H) Арал теңізі маңында
29. Масштабтың түрлері:
- A) Нөлдік
 - B) Аралық
 - C) Негізгі
 - D) Ұзын
 - E) Қысқа
 - F) Атаулық
 - G) Сандық
 - H) Сызықтық
30. Орталық Қазақстандағы вольфрам мен молибден кен орындары:
- A) Атасу
 - B) Жезді
 - C) Жоғары Қайрақты
 - D) Қоңырат
 - E) Саяқ
 - F) Оңтүстік Жауыр
 - G) Қараоба
 - H) Бозшакөл

ТАРИХ

1. Франктер империясында жаңа қоғамдық құрылыс – феодализмнің қалыптаса бастауының белгісі:
- A) Ұсақ өндірістің пайда болуы.
 - B) Карл Мартелдің басқа мемлекеттердің жерлерін жаулап алуы.
 - C) Карл Мартелдің жерді сыйлыққа үлестіруі.
 - D) Тұрақты әскерлердің көбеюі.
 - E) Егіншіліктің жедел дамуы.
2. «Монарх-өте білімді, данышпан философ болуы керек» деп есептеген француз философы:
- A) Вольтер
 - B) Гете
 - C) Гердер
 - D) Кант
 - E) Шиллер
3. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде өз бейтараптығын сақтап қалған ел:
- A) Финляндия.
 - B) Польша.
 - C) Дания.
 - D) Швеция.
 - E) Норвегия.
4. Англияда Вильгельм Оранскийдің билігі орнаған жыл:
- A) 1666 ж.
 - B) 1651 ж.
 - C) 1693 ж.
 - D) 1689 ж.

- Е) 1673 ж.
5. 1787-1791 жж. Орыс-түрік соғысында Ушаковтың басшылығымен орыс флоты түрік эскадрасына ауыр соққы берген жер.
- А) Босфор бұғазы.
 - В) Гибралтар бұғазы.
 - С) Калиакрия мүйісі.
 - Д) Дарданелла бұғазы.
 - Е) Азов теңізі.
6. Томас Мюнцер реформация жылдары:
- А) Феодалдық тәртіпті сақтауға шақырды.
 - В) Феодалдық тәртіпті қарулы күреспен жоюға шақырды.
 - С) Феодалдық тәртіпті бейбіт күреспен жоюға шақырды.
 - Д) Католик шіркеуін қолдауға шақырды.
 - Е) Табориттер ісін қолданады.
7. Ежелгі Римде колондар деп аталғандар:
- А) Ірі жер иеленушілер.
 - В) Жердің ұсақ арендаторлары.
 - С) Қала басшылары.
 - Д) Шаруалар.
 - Е) Ірі құлиеленушілер.
8. Грецияда Крит-Ахей өркениетті қалыптасқан кезең:
- А) Б.з.б 1000 жылдары.
 - В) Б.з.б 3200 жылдары.
 - С) Б.з.б 3000 жылдары.
 - Д) Б.з.б 2500 жылдары.
 - Е) Б.з.б 2000 жылдары.
9. 1453 жылы Константинопольды басып алған түрік сұлтаны:
- А) II Мехмед.
 - В) Сүлеймен.
 - С) Осман.
 - Д) Эртогрул.
 - Е) I Селим.
10. Араб халифаты бірнеше тәуелсіз мемлекеттерге ыдыраған кезең:
- А) VIII ғасыр.
 - В) VIII-X ғасыр.
 - С) X-XI ғасыр.
 - Д) IX-X ғасыр.
 - Е) VII-IX ғасыр.
11. XIX ғ. ортасында АҚШ-тың саяси күресіндегі ең шиеленіскен мәселе:
- А) Құлдық жүйенің сақталуы
 - В) Әйелдердің азаматтық құқығы
 - С) Шенеуніктердің сатылғыштығы
 - Д) Үндістердің сайлау құқығының болмауы
 - Е) Көрші елдермен «татуласу» саясаты
12. Скандинавия теңізшілерінің Гренландияны ашқан жылы:
- А) 1200.
 - В) 1300.
 - С) 1400.
 - Д) 1000.

Е) 1500.

13. В. Гюгоның белгілі романы:

- А) "Робинзон Крузо"
- В) "Фигароның үйленуі"
- С) "Гулливердің саяхаттары"
- Д) "Күлегіш адам"
- Е) "Севиль шаштаразы"

14. Киев Русі мемлекетінің құрылған ғасыры:

- А) IX ғ.
- В) V ғ.
- С) VII ғ.
- Д) X ғ.
- Е) VI ғ.

15. Жапония мен КСРО арасындағы 5 жылдық бейтараптық шартқа қол қойылды:

- А) 1942 ж. мамыр
- В) 1945 ж. қаңтар
- С) 1940 ж. сәуір
- Д) 1943 ж. мамыр
- Е) 1941 ж. сәуір

16. 1968 жылы социалистік елдер әскерлері кіргізілген ел:

- А) Польша.
- В) Чехословакия.
- С) Югославия.
- Д) Албания.
- Е) Венгрия.

17. XX ғ. басында Ресей кірген одақ:

- А) «Антанта».
- В) «Үштік».
- С) «Біріккен одағы».
- Д) «Балқан одағы».
- Е) «Вена одағы».

18. Грекияда 1967 жылы сәуірде мемлекеттік төңкеріс ұйымдастырып, билік басына келді:

- А) коммунистер
- В) «қызыл офицерлер»
- С) «қара жүздіктер»
- Д) демократтар
- Е) «қара полковниктер»

19. Грекия ресми түрде Еуропа елдері одағына мүше болды:

- А) 1985 ж.
- В) 1984 ж.
- С) 1981 ж.
- Д) 1983 ж.
- Е) 1986 ж.

20. 1942 ж. Италия физигі Э.Ферми және американдық ғалым Р.Оппенгеймер басқарған жобаның мақсаты.

- А) Экономиканы милитарландыру.
- В) Германияны талқандау.

- C) Ракеталық қаруды құру.
- D) Жаңа танктерді шығару.
- E) Атом бомбасын жасау.

21. Халық Қаһарманы атағын иеленген Ұлы Отан соғысының қатысушылары:

- A) Т.Тоқтаров
- B) Қ.Қайсенов
- C) І.Айтықов
- D) С.Нұрмағамбетов
- E) М.Ғабдуллин
- F) Қ.Аухадиев
- G) С.Баймағамбетов
- H) Б.Бейсекбаев

22. 1905-1907 жылдары Ресейде болған оқиғалар:

- A) Мемлекеттік Думаның шақырылуы
- B) Большевиктердің бастауымен социалистік революция
- C) Столыпиннің аграрлық реформасының басталуы
- D) Жаңа экономикалық саясатқа көшу
- E) Азамат соғысы
- F) Ұлт-азаттық көтерілістің басталуы
- G) Бірінші дүниежүзілік соғыс
- H) Бірінші орыс буржуазиялық-демократиялық революциясы

23. Ресей әскері Қоқан хандығынан күшпен тартып алған бекіністер:

- A) Таушүбек
- B) Аягөз
- C) Пішпек
- D) Ақмешіт
- E) Қапал
- F) Ақмола
- G) Жәміш
- H) Орск

24. Қазақстандағы хандық билікті жою мақсатымен патша өкіметі қабылданды:

- A) «Торғай, Орал, Ақмола және Семей облыстарын басқару туралы уақытша Ережесі».
- B) «Ақмола, Семей, Жетісу, және Торғай облыстарын басқару туралы Ережесі».
- C) «Түркістан өлкесін басқару және онда жер – салық өзгерістерін енгізу туралы Ережесі».
- D) «Ішкі Орданы құру туралы Жарлығы».
- E) «Сырдария мен Жетісу облыстарын басқару туралы уақытша Ережесі».
- F) «Орынбор қырғыздары (қазақтары) туралы Жарғысы».
- G) «Закаспийск облыстарын басқару туралы Ережесі».
- H) «Сібір қырғыздары (қазақтары) туралы Жарғысы».

25. 1916 жылғы Торғай көтерілісінің жетекшілері:

- A) О.Шоңов
- B) Т.Бокин
- C) К.Көкімбайұлы

- D) Ұ.Саурықовты
- E) Ж.Мәмбетовты
- F) Н.Қияшев
- G) А.Иманов
- H) Ә.Жанбосынов

26. Шыңғысханның «Жасақ» заңының бірінші және екінші бөлімінде қарастырылған:

- A) Мәдени мәселелер
- B) Жер мәселесі
- C) Қылмыстық істер
- D) Халықаралық мәселелер
- E) Шыңғысханның өзі айтқан нақыл сөздері
- F) Діни мәселелер
- G) Мүлік мәселелері
- H) Әскери, азаматтық істер

27. Жатақ, төлеңгіт, қараша ұғымдарының түсіндірмесі:

- A) Ислам дінін халыққа уағыздаушылар
- B) Мемлекетті билеушілердің мұрагерлері
- C) Тау-кен орындарына жалданған малсыз қазақтар
- D) Әлеуметтік артықшылыққа ие адамдар
- E) Ел билеуге құқылы ақсүйектер
- F) Хан, сұлтандарға қызмет етуші әскери жасақ
- G) Қарапайым халық, кедейлер
- H) Бас бостандығы жоқ тәуелді адамдар

28. Бөкей ордасындағы көтерілістің шайқастары:

- A) Ақбұлақ
- B) Арықбалық
- C) Таушүбек
- D) Қиыл
- E) Татыр
- F) Жанғара
- G) Тастөбе
- H) Шошқалы қопа

29. Қола дәуірінің металл кеніштері орналасқан жерлер:

- A) Батпақ
- B) Жезқазған
- C) Зыряновск
- D) Семізбұғы
- E) Шульбинка
- F) Дәндібай
- G) Ботай
- H) Арыстанды

30. 1681-1685 жылдары жоңғар феодалдары Қазақстан жеріне шабуыл жасап, әскерлері жетті:

- A) Кіші жүз жеріне дейін
- B) Қобда өзеніне дейін
- C) Жайық өзеніне дейін
- D) Ойыл өзеніне дейін
- E) Сарысу өзеніне дейін

- F) Есіл өзеніне дейін
- G) Орта жүздің солтүстік-шығысына
- H) Тобыл өзеніне дейін

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Қазақстан Республикасының жаңа конституциясы қабылданды:
 - A) 1992 жылы 4 маусымда
 - B) 1993 жылы 28 қаңтарда
 - C) 1993 жылы 15 қарашада
 - D) 1994 жылы 7 наурызда
 - E) 1995 жылы 30 тамызда
2. Үкіметтің құрылымы мен құрамын бекітеді:
 - A) Президент
 - B) Сенат төрағасы
 - C) Парламент
 - D) Мәжіліс спикері
 - E) Премьер – министр
3. XVII ғасырда бостандық проблемасын қажеттілік проблемасымен байланыстырған:
 - A) Сократ
 - B) Ф.Энгельс
 - C) Гегель
 - D) И.Гете
 - E) Б.Спиноза
4. Қоғамда жақсы мен жаман, дұрыс пен бұрыс туралы қабылданған ұғым-түсініктер кешені, мінез-құлық нормаларының жиынтығы:
 - A) құқық
 - B) заң
 - C) мораль
 - D) ар-ұят
 - E) ар-ұждан
5. 2013 жылы Қазақстанда тіркелген діни бірлестіктер саны:
 - A) 1180
 - B) 1205
 - C) 2500
 - D) 2990
 - E) 3088
6. Бала құқықтары конвенциясының нормаларына сәйкес неше жасқа дейінгі тұлға бала болып саналады?
 - A) 14
 - B) 15
 - C) 16
 - D) 17
 - E) 18
7. Мүліктік қатынастарды және онымен байланысты мүліктік емес қатынастарды реттейтін құқық саласы:
 - A) Конституциялық құқық.
 - B) Әкімшілік құқық.
 - C) Жекеменшік құқық.

- D) Азаматтық құқық.
E) Отбасы құқығы.
8. Кәмілетке толмаған бір балаға ай сайын төленетін алименттің мөлшері:
A) Әкесінің немесе анасының табысының он пайызы .
B) Әкесінің немесе анасының табысының төрттен бірі.
C) Әкесінің немесе анасының табысының отыз пайызы.
D) Әкесінің немесе анасының табысының елу пайызы.
E) Әкесінің немесе анасының табысының үштен екісі.
9. Қандай да бір мемлекеттік органның мәртебесі мен өкілеттігін белгілейтін нормативтік-құқықтық акт:
A) қағида
B) ереже
C) реестр
D) регламент
E) нұсқаулық
10. Құрылымдық функционализм идеяларын дамытқан Т. Парсонстың шәкірті:
A) П.Бергер
B) А.Шюц
C) Р.Мертон
D) Э.Гуссерль
E) П.Лукман
11. Саясат пен Мемлекеттік билік туралы толық қанды ілім құрған араб-мұсылман философы:
A) әл –Газали
B) Ибн Хаукаль
C) Ибн Сина
D) Ибн Рушд
E) әл –Фараби
12. Страталық қарастырудың бастамасын қалаған, қоғамның страталарға ыдырауының аспектісін қарастырған:
A) Роберт Отто
B) Ф.Ницше
C) Макс Вебер
D) Карл Маркс
E) Эрнст Трельч
13. Қазақстан Республикасының Президенті қанша Сенат депутатын тағайындайды?
A) 10
B) 12
C) 15
D) 17
E) 20
14. Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшелеріне тыйым салынбайды:
A) Парламент, Мәжіліс депутаты болуға.
B) Мұғалімдік, ғылыми және шығармашылық қызметтермен айналысуға.
C) Кәсіпкерлік қызметпен айналысуға.
D) Коммерциялық ұйым басшыларының мүшелігіне кіруге.
E) Бақылау кеңесінің мүшелігіне кіруге.

15. «Саяси мәдениет» ұғымын саяси ғылымға енгізген америкалық саясаттанушы:
- A) Г.Алмонд
 - B) Т.Парсонс
 - C) Д.Истон
 - D) И.Гердер
 - E) В.Парето
16. Конституциялық Кеңестің неше мүшесін Мәжіліс төрағасы тағайындайды:
- A) 1
 - B) 2
 - C) 3
 - D) 4
 - E) 5
17. Социалистік тұрпаттағы мемлекетті құруға тұңғыш 1871 жылы әрекет жасаған:
- A) Греция
 - B) Қытай
 - C) Англия
 - D) Ресей
 - E) Франция
18. «Миф» сөзі грек тілінен аударғандағы мағынасы:
- A) «әңгіме»
 - B) «жалған»
 - C) «дүниетаным»
 - D) «дәстүр»
 - E) «көне»
19. Адамды қолөнердің кез келгеніне үйреткендей, шығармашылыққа да үйретуге болады деп есептейтін ғалым:
- A) Дж. фон Нейман
 - B) С.А. Чаплыгин
 - C) Л. Эйлер
 - D) Ч. Дарвин
 - E) Б. Рассел
20. Табиғат, адам және адамзат мәдениеті күрделі динамикалық жүйелерінде ақпаратты пайдалану негізінде жүзеге асырылатын басқару үрдістері мен заңдары туралы ғылым:
- A) социалогия
 - B) кибернетика
 - C) аксиология
 - D) философия
 - E) гносеология
21. Республикалық басқарудың түрлері:
- A) абсолюттік
 - B) президенттік
 - C) парламенттік
 - D) автократиялық
 - E) тоталитарлық
 - F) конституциялық
 - G) диктатуралық

- Н) фашистік
22. Айнала дүниені тану туралы философиялық пән:
- А) теология
 - В) астрология
 - С) гносеология
 - Д) социология
 - Е) этика
 - Ғ) эстетика
 - Г) психология
 - Н) логика
23. Басқару формасы парламенттік республикаға жататын мемлекеттер:
- А) Жапония
 - В) Катар
 - С) Ұлыбритания
 - Д) Германия
 - Е) Үндістан
 - Ғ) Франция
 - Г) Португалия
 - Н) Австрия
24. Елеулі дәрежеде езгіден, қаналудан сақтайтын бостандық:
- А) өмір бостандығы
 - В) шешім бостандығы
 - С) әрекет бостандығы
 - Д) экономикалық бостандық
 - Е) рухани бостандық
 - Ғ) саяси бостандық
 - Г) гносеологиялық бостандық
 - Н) ой бостандығы
25. Сипатына қарай қарым-қатынас бөлінеді:
- А) ресми
 - В) интерактивті
 - С) жанама
 - Д) төте
 - Е) вербалды
 - Ғ) вербалды емес
 - Г) бейресми
 - Н) коммуникативті
26. «Философия» сөзін алғаш қолданған:
- А) Аристотель
 - В) Архимед
 - С) Парменид
 - Д) Гераклит
 - Е) Сократ
 - Ғ) Платон
 - Г) Эпикур
 - Н) Пифагор
27. Қарым-қатынастың формалары:
- А) ресми
 - В) интерактивті

- C) жанама
 - D) төте
 - E) вербалды
 - F) вербалды емес
 - G) бейресми
 - H) коммуникативті
28. Федеративті мемлекеттер қатарына жатады:
- A) Бразилия
 - B) Франция
 - C) Испания
 - D) Польша
 - E) Венгрия
 - F) Канада
 - G) Германия
 - H) Катар
29. Философия дами келе оның негізінде дүниеге келген пәндер:
- A) география
 - B) астрономия
 - C) биология
 - D) психология
 - E) ономастика
 - F) экономика
 - G) логика
 - H) элеуметану
30. Президенттік – парламенттік республикаға жатады:
- A) Франция
 - B) Катар
 - C) Ұлыбритания
 - D) Германия
 - E) Австрия
 - F) Жапония
 - G) Португалия
 - H) Үндістан

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Жақсыз сөйлемді анықтаңыз.
- A) Соқтықпалы, соқпақсыз жерде өстім.
 - B) Даланы торлаған надандық түнегіне шамшырақтай сәуле төкті.
 - C) Кесек оқты қарымыз талғанша жаудыра бердік.
 - D) Ал біз үшін жұмбақ па?
 - E) Енді біраздан кейін көз байлануға айналды.
2. Жалаң сөйлемді табыңыз.
- A) Шебердің қолы ортақ.
 - B) Ол оянып кетті.
 - C) Қорыққаннан төбе шашы тік тұрды.
 - D) Барлық жол кедір-бұдыр.
 - E) Дауыс тіпті жақындады.
3. Етістікті сөз тіркесі бар қатарды табыңыз.
- A) Арманға аттану, мақсатқа жету.

- B) Аузынан қағу, аузы күйю.
- C) Әжем келді, жұлдызды сәт.
- D) Әудем жер, бөгде біреу.
- E) Қол байлау, қол үзу.

4. «Балалар келді», «Құстар ұшып кетті» сөз тіркестерінің тәсілі мен түрінанықтаңыз:

- A) Меңгеру, қосымшалар арқылы
- B) Жанасу, орын тәртібі арқылы
- C) Матасу, қосымшасыз
- D) Қабысу, орын тәртібі арқылы
- E) Қиысу, интонация арқылы

5. Сабақтас құрмалас сөйлемнің жасалу жолын көрсетіңіз.

Май құйған шала сөнсе де, шам-шырақ сөнбес өмірде.

- A) Етістіктің шартты рай түріне «де» шылауының тіркесіп келуінен.
- B) Шартты райдың «–се» жұрнағы арқылы.
- C) Күрделі етістіктен.
- D) Бағыныңқысының баяндауышы күрделі етістіктен.
- E) Көсемше жұрнағы арқылы.

6. Салалас құрмалас сөйлем болмайтын қатарды табыңыз.

- A) Музыка – жүрек тілі, ол – сезімдер мен көңіл-күй әлемі.
- B) Біздің халық суат басын былғамай, бастауларын аршып, құдықтарын тазалап, үйлерінің маңын таза ұстайтын.
- C) Халқымыз әнді өмір айнасы деп бекер айтпайды, ән – халықтың рухани байлығы.
- D) Ән – халық үні, жыр – оның шындығы, оның ойы мен сезімі.
- E) Музыканы халық тудырады, суреткерлер оны тек музыкалық аспаптармен орындауға бейімдейді.

7. Түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлем:

- A) Ауылдан оқшау жалғыз үй болғандықтан, мен әзірше бригадирдің көзіне түсе қойған жоқпын.
- B) Мұғалім сұрай бастады, бірақ тағы да еститіні – сол баяғы белгілі дүние.
- C) Сәл сезіктенер жағдай туса, Жолдыбайды қалдырып, безіп жөнелуімде дау жоқ.
- D) Әрі кәмпит сорып, әрі киноға билет сатып алып шірену – бұл біз үшін тым жомарт кеткендік болады.
- E) Құс атаулы аспанда да толып жүр: қарлығаш, ұзақ, қарға, торғай, таған деймісің – бәрі де бар.

8. Қарсылықты бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлемді көрсетіңіз.

- A) Ұлберген кедей болғанмен, киім-кешегін таза ұстайтын.
- B) Ексең егін, ішерсің тегін.
- C) Өнімді еңбек атқарам десең, көпке сүйен.
- D) Теңіздің суы мөп-мөлдір екен.
- E) Олар теңізге ерте шықты, бірақ жолы болмады.

9. Септік жалғаулы зат есімді сөйлем:

- A) Анаңды Меккеге үш арқалап апарсаң да, қарызыңнан құтыла алмайсың.
- B) Ақтылы-көктілі көбелектер қалт-қалт етіп, екеуі-екеуі жарысып ойнайды.

- С) Оны көріп таң қалмаған бір бала жоқ.
D) Ол – денесі шағын, түсі солғын, қара жолағы мен секпілі бар бозғылт торғай.
E) Біз бәріміз шу еттік.
10. Есімшенің болымсыз түрі бар сөйлем:
A) Айтқан сөзінің бәрі орынды.
B) Ешкім ештеңе білмеген.
C) Ағайын-туған арасына бармақшы болды.
D) Оты сөнген жалғанда жан барсың ба?
E) Еңбек ерлікке жеткізер, ерлік елдікке жеткізер.
11. Күрделі баяндауышты көрсетіңіз.
A) Қарияның денсаулығы қалай?
B) Енді нақты сөйлесейік.
C) Бес жердегі бес – жиырма бес.
D) Дәрігер – ардақты мамандық.
E) Өмірді тану – ғылым, өзіңді білу – өнер.
12. Ауызекі сөйлеу стилі:
A) Ағаңның үйі – ақ жайлау.
B) Ақтөбе – 1869 жылы әскери бекініс ретінде салынған қала.
C) Шұжық – майлы етті турап, тұздап, бұрыштап, ішекке тыққан соғым еті.
D) Сын есімнің төрт шырайы бар.
E) Үсті-басыңа қарашы, не боп кеткенсің.
13. Жұп құрауға қабілеті бар дауыссыздарды көрсетіңіз.
A) п, б
B) т, х
C) ф, щ
D) с, ц
E) з, һ
14. Езулік дауыстыларды көрсетіңіз.
A) Ү, у
B) Ы, э
C) О, ө
D) М, н
E) Б, в
15. F. Мүсіреповтің 1932 жылғы ауыр шындықты астарлап жеткізген шығармасын табыңыз.
A) «Көк үйдегі көршілер».
B) «Алғашқы адымдар».
C) «Қос Шалқар».
D) «Тулаған толқында».
E) «Шұғыла».
16. Батыр Баянды тұтқын қыз бен Ноянның артынан қудырған күшті атап көрсетіңіз.
A) Қызға деген қызғаныш.
B) Інісінен айырылу қаупі.
C) Есуастық.
D) Інісінің ел намысын, Алаш намысын таптап кеткені.
E) Інісін «күшік күйеу» атандырмау.

17. С.Сейфуллиннің өр, қайсар, әділ болып өсуіне ықпал еткен адам кім екенін анықтаңыз.

- A) Абылай.
- B) Адақ.
- C) Әділ.
- D) Сейфолла.
- E) Әлкей.

18. Баубек Бұлқышевтың қаза тапқан жылын көрсетіңіз.

- A) 1941 жыл.
- B) 1943 жыл.
- C) 1945 жыл.
- D) 1944 жыл.
- E) 1942 жыл.

19. М. Әуезовтің «Абай жолы» эпопеясының алғашқы кітабы қай жылы жарыққа шыққанын белгілеңіз.

- A) 1943 ж.
- B) 1944 ж.
- C) 1942 ж.
- D) 1949 ж.
- E) 1945 ж.

20. Міржақып Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романында Ғали мен Жамал «Қырықкұдық» деген жерде кімді паналағанын табыңыз.

- A) Жездесін.
- B) Қайын ағасын.
- C) Қайын атасын.
- D) Ағасын.
- E) Нағашысын.

21. Бірыңғай бітеу буынды сөзді табыңыз:

- A) Қобдиша
- B) Шайсандық
- C) Алаша
- D) Жержастық
- E) Қолсандық
- F) Асадал
- G) Текемет
- H) Откиіз

22. Анықтауыш қызметінде тұрған есімдікті белгілеңіз:

- A) Сіздердің еңбектеріңізге табыс тілеймін.
- B) Біз жетеуіміз, ал қыздар төртеу.
- C) Хатымның соңында оларды сағынғанымды жазамын.
- D) Ол өзіне бірдемелер айтты.
- E) Бұл шығарма жүздеген жылдар бойы Орта Азиядағы медреселерде оқулық ретінде оқытылды.
- F) Мен енді ешқашан ауылға бармаймын.
- G) Кейбір адамдар қарсы шыққандай болды.
- H) Біз әрқайсысын жазып шықтық.

23. Мағынасы синонимдес тұрақты тіркесті табыңыз:

- A) Тісін қайрау – тісі батпау
- B) Таяқ тастам жер – сүт қайнатым уақыт

- C) Көз ілмеу-көз шырымын алмау
- D) Тіс жармау – жұмған аузын ашпау
- E) Екі езуі екі құлағында – төбесі көкке жету
- F) Көзге түртсе көргісіз – тайға таңба басқандай
- G) Ит өлген жер – ит арқасы қиянда
- H) Көзді ашып-жұмғанша – көз жазып қалу

24. Біріккен сөздің бір түрі – кіріккен сөздер қатарын анықтаңыз:

- A) Қалалық, оқулық
- B) Итмұрын, құрбақа
- C) Тасбақа, Талдықорған
- D) Сексен, тоқсан
- E) Биыл, бүгін
- F) Екібастұз, қарақұрт
- G) Еңбеккүн, шекара
- H) Білезік, қолғанат

25. Төл сөзге байланысты тыныс белгілері дұрыс қойылған сөйлемдерді көрсетіңіз:

- A) Шырағым, жол болсын! деді.
- B) Есенкелді тұрып: «Қонақ балалар, үлкен үйге жүріңіздер,» деді.
- C) Ол: «Арман қалыңыз қалай?» деді.
- D) Есенкелді тұрып: Қонақ балалар, үлкен үйге жүріңіздер, деді.
- E) Ол: «Арман, қалыңыз қалай?» деді.
- F) Ол: «Арман қалыңыз қалай » ? деді.
- G) Шырағым, жол, болсын. деді.
- H) Есенкелді тұрып Қонақ балалар, үлкен үйге жүріңіздер, деді.

26. Демеулік шылауы бар сөйлемді анықтаңыз:

- A) Қарағым-ай, солай ма еді?
- B) Жолшыбай аптап ыстық еңсемізді көтермей қойған-ды.
- C) Тек апасы түннен бері қатты мазасызданып, тынышы кетіп жүр.
- D) Мейрам әлдекімге телефон арқылы әмір етті.
- E) Не Көкше, не оның балапан таулары, не көгілдір еш уақытта Асқарды тойғызған емес.
- F) Үш-ақ нәрсе адамның қасиеті: ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек.
- G) Әнмен бірге көңілді күлкілер де естілді.
- H) Дайындық жұмысын жүргізу үшін арнайы топ құрылды.

27. Құрамында кіріккен үстеу бар сөйлемдерді табыңыз:

- A) Мен амалсыздан үйге кеттім.
- B) Бүгін – Ұлыстың ұлы күні.
- C) Кеше қар жауды.
- D) Еріншектің ертеңі бітпес.
- E) Қыстыгүні болса да, күн әжептәуір жылынды.
- F) Мен сенімен біргемін.
- G) Сонша алтынды қайдан алады?
- H) Биыл медициналық университетке талапкерлер біршама аз болды.

28. Ғ.Мүсіреповтың шығармаларын белгілеңіз:

- A) «Жапон балладасы»
- B) «Күлмеген адам»
- C) «Ақ Жайық»
- D) «Автобиографиялық әңгіме»
- E) «Кұлаған күз»
- F) «Айгүл қойшының бір күні»
- G) «41-жылғы келіншек»
- H) «Белгісіз солдаттың баласы»

29. Үкілі Ыбырайдың қай әні «Қыз Жібек» операсының негізгі ариясына айналады?

- A) «Арарай»
- B) «Қалдырған»
- C) «Жиырма бес»
- D) «Шалқыма»
- E) «Гәкку»
- F) «Қарақат көз»
- G) «Маңмаңгер»
- H) «Бірқызық ит жүгіртіп, аң ауласа»

30. С.Сейфуллиннің повестерін белгілеңіз:

- A) «Жер қазғандар»
- B) «Сол жылдарда»
- C) «Көк үйдің көршілері»
- D) «Саятшы Ораз»
- E) «Адамның анасы»
- F) «Есіл бойында»
- G) «Қилы заман»
- H) «Айша»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Сызықшалардың орнына тиісті әріптерді қойыңыз.

Present Indefinite: wr - te

Past Indefinite: wr-te

Participle II: wr-tten

- A) i, o, i.
- B) o, i, i.
- C) i, o, o.
- D) o, i, o.
- E) o, o, i.

2. Берілген сөзге мағынасы сәйкес келетін сөзді көрсетіңіз. *Big*.

- A) large.
- B) slowly.
- C) white.
- D) behind.
- E) become.

3. «*Оқиға*» сөзінің аудармасы:

- A) Anniversary.
- B) Anything.
- C) Adventure.

- D) Additional.
- E) Announcement.

4. Мақалды толықтырыңыз: ... *makes perfect*.

- A) Reading.
- B) School.
- C) Winter.
- D) Practice.
- E) Writing.

5. Зат есімнің түріне назар аударып отырып, дұрыс вариантын көрсетіңіз.

Бұл колхозда көп қой бар.

- A) This collective farm has a great number of sheep.
- B) This collective farm has great number of sheeps.
- C) This collective farm has a great number of a sheep.
- D) This collective farm has a great number of the sheeps.
- E) This collective farm has a great number of sheeps.

6. Артикльдердің дұрыс нұсқасын қойыңыз.

A lamp hangs over ... table in my room.

- A) a.
- B) any.
- C) the.
- D) an.
- E) -.

7. Предлогтың дұрыс нұсқасы: *They are ... the first floor.*

- A) in
- B) at
- C) on
- D) to
- E) under

8. Үстеуді табыңыз

- A) changeable
- B) traditional
- C) agree
- D) twenty
- E) heavily

9. Сөйлемді аяқтаңыз: *Seventy minus fifty five is ...*

- A) fivety.
- B) five.
- C) fifty.
- D) fiveteen.
- E) fifteen.

10. Дұрыс жауапты таңдаңыз: *869*

- A) seven hundred and sixty-nine
- B) eight hundred sixty-three
- C) eight hundred sixty-five
- D) eight hundred and sixty-nine
- E) eight hundred sixty-nine

11. Есімдікті белгілеңіз: *I don't want ... mineral water, thanks.*

- A) some
- B) any

- C) no
- D) much
- E) more

12. Есімдіктің дұрыс вариантын көрсетіңіз.

Whose is that big house?

It's

- A) he.
- B) to her.
- C) him.
- D) her.
- E) hers.

13. Дұрыс құрылған сөйлемді көрсетіңіз:

- A) This is my flat's friend
- B) This is my flats friend
- C) This is my friends flat
- D) This is my friend flat
- E) This is my friend's flat

14. Етістіктің дұрыс түрін табыңыз.

Professor Asher ... another lecture at the same time next week.

- A) will give
- B) will be giving
- C) has been giving
- D) has given
- E) gives

15. Тиісті модальды етістікпен тіркесті қойыңыз:

I'm afraid I ... to your party next week.

- A) could gone
- B) will can gone
- C) can't go
- D) can go
- E) couldn't go

16. Дұрыс жауабын белгілеңіз: *I _____ cook.*

- A) have help
- B) helped in
- C) help to
- D) helping
- E) to help

17. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *If I ... the exam, I'll take it again.*

- A) Was failing.
- B) Am failing.
- C) Fail.
- D) Will fail.
- E) Fails.

18. Төмендегі сөйлемге дұрыс болымсыздық сөйлемді табыңыз:

Last summer I used to eat a lot of berries.

- A) I used not to eat a lot of berries last summer
- B) I didn't use to eat a lot of berries last summer.
- C) I not use to eat a lot of berries last summer.
- D) I didn't used to eat a lot of berries last summer.

E) I didn't used eat a lot of berries last summer.

19. «*Nelson's Column*» is the name of a

- A) monument
- B) church
- C) square
- D) museum
- E) general

20. Мәтінді оқып тапсырманы орындаңыз.

Mark Twain, the famous American writer, was travelling in France. Once he was going by train to Dijon. He asked the conductor to wake him up when they came to Dijon and put him off the train not paying attention to his protests. When he woke up the train was in Paris already. He realized at once that the conductor had forgotten to wake him up at Dijon. He was very angry. He ran up to the conductor and began to shout at him. The conductor looked at him calmly. «You are not half so angry as the American whom I put off the train at Dijon,» he said.

Сөйлемді мәтіннің мағынасына сай аяқтаңыз.

Mark Twain knew...

- A) the conductor would forget to wake him up.
- B) he would get up at Dijon.
- C) he was a heavy sleeper.
- D) he would get off the train at Paris.
- E) the conductor wouldn't be able to wake him up.

21. Дұрыс предлогты табыңыз: *Sometimes he goes ... a walk after dinner.*

- A) in
- B) before
- C) at
- D) under
- E) after
- F) for
- G) with
- H) by

22. Қажетті сөздерді қойыңыз: *She looks ... in this dress.*

- A) the most good
- B) good
- C) the goodest
- D) better
- E) gooder
- F) weller
- G) well
- H) more good

23. Ілік септігіндегі дұрыс тұрған зат есімді табыңыз:

- A) men'
- B) book's
- C) year's
- D) womans's
- E) women's
- F) The USA's
- G) yesterday's
- H) page's

24. Саналмайтын зат есімдерді анықтаңыз:

- A) furniture
- B) journey
- C) story
- D) watch
- E) game
- F) advice
- G) apartment
- H) luggage

25. Етістік дұрыс нұсқада тұрған сөйлемдерді табыңыз:

- A) My parents never scold me.
- B) There will only one biscuit in the packet left.
- C) My parents never scolds me.
- D) There were only one biscuit in the packet left.
- E) There are only one biscuit in the packet left.
- F) There was only one biscuit in the packet left.
- G) There have been only one biscuit in the packet left.
- H) My parents never will scolds me.

26. Тиісті модальды етістікті табыңыз: *If you want to keep fit, you ... eat fruit every day.*

- A) shall
- B) is able to
- C) ought to
- D) has to
- E) would
- F) are to
- G) needn't
- H) should

27. «*Inte...pret*» сөзінде қалып қойған әріп:

- A) p
- B) l
- C) t
- D) r
- E) s
- F) a
- G) b
- H) m

28. Сын есімнің шырайларының дұрыс нұсқасын табыңыз: *Your coat seems a lot...than mine.*

- A) badder
- B) the baddest
- C) baddest
- D) worst
- E) bad
- F) the worst
- G) worse
- H) the bad

29. Артикльдің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *He works as...assistant in ... same shop as I do.*

- A) -, -
- B) an, the
- C) an, -
- D) a, the
- E) the, the
- F) a, a
- G) the, an
- H) the, -

30. Мәтінді оқып, мазмұнына байланысты сөйлемді аяқтаңыз:

People who live alone sometimes feel ill and unhappy. Their doctors tell them to get a pet. Their «medicine» can be a dog, cat, bird or goldfish. These people are not ill. They just need ...

- A) some medicine.
- B) to go out.
- C) to find a new job.
- D) to buy something.
- E) new clothers.
- F) to see an interesting film.
- G) a new doctor.
- H) something to love.